

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

**Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση
Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της
Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε
Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής
Επιτροπής)**

Δεκέμβριος 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΣΥΝΟΨΗ	5
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
2.1	ΣΤΟΧΟΙ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ.....	8
2.2	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	8
2.3	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ.....	12
2.4	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕΤΤ.....	16
2.5	ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ.....	18
2.6	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ.....	18
3	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	19
3.1	Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ.....	19
3.2	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	22
3.3	ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	25
3.3.1	Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο.....	26
3.3.2	Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up).....	29
3.3.3	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.....	36
3.3.4	Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.....	37
3.3.5	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών.....	39
3.3.6	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.....	41
3.4	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	44
3.4.1	Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ).....	44
3.4.2	Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής.....	46
3.5	Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	48
3.6	ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	49
3.7	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΑΓΟΡΑΣ.....	51
	Ερώτηση 1.....	51
	Ερώτηση 2.....	51
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (ΑΠΤΒ)	52
4.1	ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	52
4.2	ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ.....	53
4.3	ΠΙΘΑΝΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΡΑΓΜΟΙ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	54

4.4	ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ.....	56
4.5	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ	56
4.6	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	60
4.7	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ	62
	Ερώτηση 1	62
	Ερώτηση 2.....	62
5	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	63
5.1	Η ΑΔΕΣΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΒΡΟΧΟΥ	63
5.1.1	Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης.....	63
5.2	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	66
5.3	ΔΥΝΑΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ... ..	69
5.4	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	75
5.5	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	77
5.6	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	78
5.6.1	Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου.....	78
5.6.2	Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης).....	86
5.6.3	Υποχρέωση Διαφάνειας	87
5.6.4	Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού.....	92
5.6.5	Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης	93
5.7	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ.....	96
5.8	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	99
	Ερώτηση 1	99
	Ερώτηση 2.....	99
	Ερώτηση 3.....	99
	Ερώτηση 4.....	99
	Ερώτηση 5.....	99
	Ερώτηση 6.....	100
	Ερώτηση 7.....	100
	Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων	101
	Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO).....	103
	Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών	106

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση	21
Σχήμα 2 Μεριζόμενη Πρόσβαση	21
Σχήμα 3 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών	25
Σχήμα 4 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής	47

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Συνδρομητές Διαδικτύου.....	30
Πίνακας 2 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής.....	31
Πίνακας 3 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης.....	32
Πίνακας 4 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης.....	32
Πίνακας 5 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης.....	42
Πίνακας 6 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης	43
Πίνακας 7 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων	54

1 Σύνοψη

Σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τον ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η EETT καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια. Εν συνεχεία καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός. Για τις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ)), η EETT οφείλει να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να τους επιβάλει τις κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Εναλλακτικά, όπου διαπιστώνεται ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, δεν επιβάλλονται νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις και αίρονται τυχόν ήδη επιβληθείσες. Η διαδικασία ορισμού αγορών καθώς και η χρονικά επόμενη ανάλυση του ανταγωνισμού σε αυτή λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση ή την οποιαδήποτε μετέπειτα αναθεώρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Σύστασης για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού σε αυτές, η EETT καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η παρούσα δημόσια διαβούλευση αποσκοπεί στη συλλογή παρατηρήσεων / απόψεων από τους ενδιαφερομένους φορείς σχετικά με τον ορισμό αγορών για τη Χονδρική (φυσική) Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου (Συμπεριλαμβάνονται Μεριζόμενη Πρόσβαση ή Πλήρως Αποδεδιοποιημένη Πρόσβαση) σε Σταθερή Θέση.

Η EETT εξέτασε τις πλατφόρμες βάσει των οποίων ο τελικός χρήστης έχει σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο και οι οποίες χρησιμοποιούνται επί του παρόντος στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα τους χάλκινους βρόχους (είτε αυτοί χρησιμοποιούνται από τον κύριο του δικτύου ή από άλλον πάροχο μέσω της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο –ΑΠΤΒ), τις συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης, τις συνδέσεις οπτικών ινών,

την πρόσβασης σε καλωδιακή υποδομή, τις συνδέσεις στενοζωνικής πρόσβασης, τις συνδέσεις πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών και τις συνδέσεις συμμετρικής πρόσβασης.

Αφετηρία της παρούσας ανάλυσης αποτελεί η εξέταση από την ΕΕΤΤ των υπηρεσιών λιανικής που καθοδηγούν τη ζήτηση για τα προαναφερόμενα προϊόντα χονδρικής. Στα πλαίσια αυτά, η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στον οποίο οι διαφορές που προκύπτουν από τη λειτουργικότητα, την τιμολόγηση και την αντίληψη του τελικού χρήστη υποδεικνύουν ότι υφίσταται μια χωριστή αγορά για λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο (οι οποίες παρέχονται από τις πλατφόρμες που αναφέρονται ανωτέρω).

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ εξέτασε τη δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς μεταξύ των χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης οι οποίες παρέχονται μέσω του DSL δικτύου του ΟΤΕ και της Χονδρικής (φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου (Συμπεριλαμβάνονται Μεριζόμενη Πρόσβαση ή Πλήρως Αποδεσμοποιημένη Πρόσβαση) σε Σταθερή Θέση. Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υφίσταται μια διακριτή χονδρική αγορά που περιλαμβάνει την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και Υποβρόχο (ΑΠΤΒ) και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών.

Περαιτέρω η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την χονδρική αγορά ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σχετική αγορά σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Εφόσον άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή δύναται να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνικό επίπεδο, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.

Σε συνέχεια της διαδικασίας ορισμού αγοράς, η ΕΕΤΤ προχώρησε σε ανάλυση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, προκειμένου να αποφασίσει εάν αυτή είναι ανταγωνιστική. Ως αποτέλεσμα της παρούσας ανάλυσης της ΕΕΤΤ προέκυψε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να ορισθεί εκ νέου ως πάροχος με ΣΙΑ στην υπό εξέταση αγορά Χονδρικής (φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση, που προκύπτει μετά από τον ορισμό ότι είναι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και οι συναφείς

ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Η διαπίστωση της ύπαρξης Σημαντικής Ισχύος στην Αγορά βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να κατέχει, σχεδόν μονοπωλιακή, θέση όσον αφορά την παροχή τοπικών βρόχων ενώ ταυτόχρονα θεωρείται απίθανο ότι ο εν λόγω οργανισμός θα αντιμετωπίσει –στο χρονικό ορίζοντα της παρούσας εξέτασης- σημαντικό ανταγωνισμό από την πλευρά των νεοεισερχόμενων παρόχων δεδομένων των σημαντικών επενδύσεων που απαιτούνται για την κατασκευή νέων δικτύων τοπικής πρόσβασης (βραχυπρόθεσμα), ή και την κατασκευή κάποιας εναλλακτικής τεχνολογικής πλατφόρμας (μεσοπρόθεσμα). Τέλος, δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης σε επίπεδο χονδρικής.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί η έλλειψη αποδοτικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ, στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), οι κυριότερες εκ των οποίων έχουν ως εξής:

- Την παροχή πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, όπως παροχή πλήρους και μεριζόμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε σχετικές ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, καθώς και την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο του.
- Την υποχρέωση διαφάνειας, η οποία περιλαμβάνει την υποχρεωτική δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο,
- Την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης προς όφελος του λιανικού τμήματος του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων), η οποία αφορά τόσο τις παρεχόμενες μορφές πρόσβασης, όσο και την τιμολόγηση αυτών
- Την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
- Την υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης.

Η παρούσα διαβούλευση παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση της αγοράς Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση και τις κανονιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στους παρόχους με ΣΙΑ στην ως άνω σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ προσκαλεί όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να υποβάλουν τα σχόλιά τους αναφορικά με τα ανωτέρω ζητήματα.

2 Εισαγωγή

2.1 Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (άρθρο 3 του Ν. 3431/2006, ΦΕΚ 13/Α/2006) θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

2.2 Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το ισχύον¹ εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τον

¹ Το εν λόγω πλαίσιο αποτελείται ιδίως από τα κάτωθι νομοθετικά / κανονιστικά κείμενα:

- Το Ν. 3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 13/Α/03.02.2006), και ιδίως τα άρθρα 3, 12 περιπτώσεις α και ι, 16, 17, 35 έως και 45, και το άρθρο 69 παρ. 5 αυτού, (εφεξής ο Νόμος)
- την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/33, 24.4.2002), όπως ισχύει τροποποιηθείσα, (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο)
- την Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (ΕΕ L 108/7, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση)
- την Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/51, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας),

ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στις ως άνω αγορές, βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η EETT καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών πως αυτή τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*². Σύμφωνα με το άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Οδηγία Πλαίσιο «1. Το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση ή οιαδήποτε ενημέρωση της Σύστασης, οι εθνικές κανονιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανάλυση αυτή διεξάγεται, όπου απαιτείται, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές για τον ανταγωνισμό». Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 και το άρθρο 36 παρ. 1 του Ν. 3431/2006: «35. 3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών

-
- την Οδηγία 2002/77/EK της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (EE L 249/21, 17.9.2002), (εφεξής Οδηγία για τον Ανταγωνισμό),
 - τη Σύσταση E(2007)5406 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής (εφεξής Νέα Σύσταση),
 - τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/C 165/03) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές),
 - τη Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως εκάστοτε ισχύει.
 -
 - ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

² Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

υποχρεώσεων, διενεργείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα δύο χρόνια από την ολοκλήρωση της προηγούμενης ανάλυσης», «36. 1. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εκδίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, ορίζονται οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τις συνθήκες, που επικρατούν στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική αγορά, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις ισχύουσες σχετικές Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού.»

Κατ' εφαρμογή των οριζομένων στο άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Πλαίσιο (ως άνω) σε συνδυασμό με το σημείο 21 του Προοιμίου της Σύστασης 11ης Φεβρουαρίου 2003, εξεδόθη η Σύσταση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής, (Ε(2007)5406), (εφεξής Νέα Σύσταση).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της νέας Σύστασης: «Κατά τον καθορισμό σχετικών αγορών κατάλληλων για τα εθνικά δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας σύστασης».

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια «σχετική αγορά προϊόντων» αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.³

3Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Michelin v. Commission [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού ("η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών"), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

Σύμφωνα με τη νέα Σύσταση⁴, «αφετηρία προσδιορισμού αγορών αποτελεί ο καθορισμός αγορών λιανικής σε μια μελλοντική προοπτική, με συνεκτίμηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και από πλευράς προσφοράς. Από τη στιγμή που θα έχουν οριστεί αγορές λιανικής, ενδείκνυται εν συνεχεία ο προσδιορισμός σχετικών αγορών χονδρικής. Εάν η αγορά στα κατάντη εφοδιάζεται από μία ή περισσότερες καθετοποιημένες επιχειρήσεις, ενδέχεται να μην υπάρξει (εμπορική) αγορά ελλείψει κανονιστικών ρυθμίσεων. Κατά συνέπεια, εάν η αγορά δικαιολογεί προσδιορισμό, ενδεχομένως να απαιτηθεί η σύσταση πλασματικής αγοράς χονδρικής στα ανάντη. [...]». Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους **περιορισμούς** που υφίστανται οι πάροχοι κατά τον καθορισμό των τιμών τους λόγω της υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς και ζήτησης. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η EETT θα λάβει υπόψη μια σειρά μεθόδων κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης της ζήτησης και της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου και του SSNIP τεστ, όπου αυτό είναι πρακτικά δυνατό.⁵ Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη-προσωρινή αύξηση της τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να μην αποβεί κερδοφόρος.⁶ Η άσκηση ορισμού αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας πελατών (όχι οριακών, δηλαδή όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών).⁷

Μια «**σχετική γεωγραφική αγορά**» περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

⁴ Σημείο 4 του Προοιμίου

⁵ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

⁶ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

⁷ Βλέπε, παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission [1979] ECR 461 και Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs [1989] ECR 803.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Νέα Σύσταση⁸, για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση ενδείκνυται η σωρευτική εφαρμογή τριών κριτηρίων και συγκεκριμένα:

- Η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου (διαρθρωτικού, νομικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα),
- Η δομή της αγοράς να μην τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και
- Η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού να μην επαρκεί αφεαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς.

Σημειώνεται ότι οι αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα της Νέας Σύστασης έχουν προσδιορισθεί βάσει των τριών υπόψη σωρευτικών κριτηρίων.

2.3 Αντικείμενο εξέτασης

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η EETT λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 και συγκεκριμένα την αγορά υπ' αριθ. 11 αυτής, εξέδωσε την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, με την οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) και της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων.

Η «**Νέα Σύσταση**» προβλέπει ότι σε επίπεδο χονδρικής, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά και συγκεκριμένα η «**Χονδρική αγορά (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζώμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση**» (Αγορά 4) η οποία αντιστοιχεί στην αγορά υπ' αριθ. 11 της Σύστασης της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003.

⁸ σημείο 5 του Προοιμίου

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁹ «Η αρχική Σύσταση προσδιόριζε δύο αγορές σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά: τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση. Ως προς την **πρώτη αγορά**, όπως ειπώθηκε ανωτέρω, η τεχνολογική αλλαγή επιβάλλει να συμπεριληφθεί **κάθε σχετική φυσική υποδομή** η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί πρόσβαση στον τελικό καταναλωτή, σε αντίθεση με τον αυστηρό περιορισμό στον μεταλλικό βρόχο ή υπο- βρόχο. Ο λόγος προσδιορισμού μιας δεύτερης χωριστής αγοράς χονδρικής βασίστηκε στην άποψη ότι, ακόμα και η ρυθμιζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο θα ήταν ανεπαρκής, στα περισσότερα Κράτη Μέλη, προκειμένου να περιορίσει την πιθανή αγοραστική δύναμη σε επίπεδο λιανικής και θα εξακολουθούσε να υφίσταται ένα σημαντικό εμπόδιο εισόδου. Το γεγονός ότι οι δύο αγορές χονδρικής συνδέονται κατ'αυτό τον τρόπο στην ίδια λιανική ευρυζωνική αγορά υποδηλώνει ότι είναι λογικό για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διεξάγουν μια ενιαία ανάλυση της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης, η οποία εξετάζει διαδοχικά τον αντίκτυπο που θα αναμενόταν να έχει α) η ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στην υποδομή (*infrastructure based access*) και β) η ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στο (μη φυσικό) δίκτυο (*(non physical) network-based access*), σε οιαδήποτε Σημαντική Ισχύ στην αγορά τυχόν διαπιστωθεί.[...]

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί την άποψη¹⁰ ότι, μετά την έκδοση της αρχικής Σύστασης, έχουν μεσολαβήσει σημαντικές εξελίξεις σχετικά με τα δίκτυα επόμενης γενιάς (Next Generation Networks (NGAs)). Στα πλαίσια παροχής ευρυζωνικών και συναφών υπηρεσιών, πολλές εταιρείες οι οποίες έχουν εγκαταστήσει δίκτυο, εξετάζουν το να εγκαταστήσουν οπτική ίνα πιο κοντά στους τελικούς χρήστες, τόσο προκειμένου να

⁹Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32. «*The initial Recommendation identified two wholesale markets that were linked to the broadband retail market: wholesale unbundled access (including shared access) to metallic loops and sub-loops, and wholesale broadband access. As regards the first market, as set out above technological change implies including all relevant physical infrastructure necessary to reach the end consumer, as opposed to a strict limitation to the metallic loop or sub-loops. The reason for identifying a second separate wholesale market was based on the view that even regulated local loop access would be insufficient in most Member States to constrain potential market power at the retail level and a significant entry barrier would still exist. The fact that the two wholesale markets are linked in this way to the same broadband retail market implies that it is logical for national authorities to undertake a single overall analysis of the broadband market which examines in sequence the impact that (a) regulated infrastructure-based access and (b) regulated (non-physical) network-based access could be expected to have on any significant market power that is identified. [...]*»

¹⁰ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32.

αυξήσουν την χωρητικότητα και τις ευρυζωνικές ταχύτητες, όσο και προκειμένου να μειώσουν τα λειτουργικά κόστη. Τέτοιου είδους αλλαγές, οι οποίες αναμένεται να διαφέρουν μεταξύ Κρατών Μελών, τόσο ως προς τον τύπο επένδυσης στο δίκτυο, όσο και την ταχύτητα στην οποία συμβαίνουν, είναι πιθανό να μεταβάλουν τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά προσφοράς και ζήτησης. Στα πλαίσια αυτά, αναγνωρίζοντας ότι στο παρόν στάδιο που οι εν λόγω μεταβολές δικτύου βρίσκονται σε εξέλιξη είναι δύσκολο να είναι κανείς απολύτως ακριβής αναφορικά με τα όρια των σχετικών προβλεπόμενων αγορών χονδρικής που συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά, υπό την έννοια ότι υφίστανται διάφορα πιθανά τεχνικά χαρακτηριστικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει μια πιο γενική και “forward looking” προσέγγιση στον προσδιορισμό των σχετικών αγορών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός του οποίου οι επιμέρους Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές έχουν τη δυνατότητα να αναλύσουν τις αγορές, με το **διττό στόχο αφενός να διευκολύνουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές, όσο είναι οικονομικά αποτελεσματικός και αφετέρου να αντιμετωπίσουν την αγοραστική ισχύ (market power) μέσω κατάλληλης ρύθμισης της πρόσβασης.**

Η νέα Σύσταση επίσης ορίζει ότι η αγορά της Ευρυζωνικής Πρόσβασης Χονδρικής περιλαμβάνει τη μη φυσική ή εικονική δικτυακή πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης διφυροεύματος σε σταθερή θέση και ότι η αγορά αυτή βρίσκεται στα κατάντη της φυσικής πρόσβασης που καλύπτεται από την ανωτέρω αγορά 4, με την έννοια ότι η ευρυζωνική πρόσβαση χονδρικής μπορεί να δομηθεί με χρησιμοποίηση της φυσικής πρόσβασης σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία..

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης, αναφέρεται ότι η αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο βρίσκεται στα ανάντη της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και η κανονιστική ρύθμιση στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να διευκολύνει την είσοδο στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης. Ωστόσο, ρητά ορίζεται ότι «...λαμβάνοντας υπόψη την απαιτούμενη επένδυση για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, καθώς και τα απόλυτα πλεονεκτήματα κόστους του πρώην μονοπωλιακού παρόχου, όπως αυτά πηγάζουν από τις οικονομίες κλίμακας, οι υψηλοί φραγμοί εισόδου στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης παραμένουν παρά την παρουσία ρύθμισης στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο.». Υπ’ αυτήν την έννοια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο

συμπέρασμα ότι «...η αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης συνεχίζει να πληροί **το πρώτο κριτήριο** σύμφωνα με την προσέγγιση *greenfield (modified greenfield approach)*». Αναφορικά με την πλήρωση του δεύτερου και του τρίτου κριτηρίου – για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης – ορίζεται στην Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης ότι «...το επίπεδο ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής τόσο σε καθετοποιημένες επιχειρήσεις όσο και για Παρόχους που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να είναι τέτοιο ώστε να ασκεί έμμεσο περιορισμό στην αγορά των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης»...γεγονός το οποίο, όπως καταλήγει η ΕΕ, «...δεν ισχύει επί του παρόντος ούτε και φαίνεται πιθανό να ισχύσει στο άμεσο μέλλον», καθώς και ότι «...είναι σημαντικό να διατηρηθεί συνοχή και συνέπεια ανάμεσα στη ρύθμιση της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και σε αυτήν της αγοράς της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο»¹¹, εφόσον φάνηκε ότι πληρούνταν και το τρίτο κριτήριο.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές, δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα μεταξύ της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και της αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο (ακόμα και για την περίπτωση όπου οι ίδιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται μέσω αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο) δεδομένου ότι η χρήση υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης θα απαιτούσε «οι τεχνολογίες DSL και οι ισοδύναμες με αυτές υπηρεσίες να είναι συμβατές σε κάθε επίπεδο του δικτύου».

Περαιτέρω, η Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές θεωρεί ότι είναι αμφίβολο για έναν Πάροχο, ο οποίος χρησιμοποιεί υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης για την παροχή στον τελικό χρήστη λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών ότι θα μπορούσε να μεταβεί με ευκολία στην χρήση αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο για την παροχή ισοδύναμης υπηρεσίας (ή υπηρεσιών) λιανικής Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει ότι, **από πλευράς ζήτησης**, ένας πάροχος λιανικής πρόσβασης που χρησιμοποιεί χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση θα θεωρούσε τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση ως υποκατάστατο μόνο εάν διέθετε /ή μπορούσε να αποκτήσει γρήγορα και με χαμηλό κόστος πρόσβαση σε άλλα στοιχεία δικτύου / υποδομής που απαιτούνται για την αυτοπαροχή (self supply) αντίστοιχων υπηρεσιών χονδρικής. Η δυνατότητα υποκαταστασιμότητας από

¹¹ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 34

πλευράς **προσφοράς** εξαρτάται, σύμφωνα με την Επιτροπή, από την ίδια προϋπόθεση. **Επί της βάσης αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την άποψη ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση και η χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση εμπίπτουν σε χωριστές και διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων.**

Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή¹² συστήνει στα Κράτη Μέλη να αναλύσουν από κοινού τις ως άνω αγορές λαμβάνοντας υπόψη ότι «*το σημείο του δικτύου στο οποίο ορίζεται η προσφορά και η ζήτηση κάθε μίας από τις εν λόγω χωριστές αγορές, θα εξαρτάται από την ανάλυση της αγοράς και ιδίως στην τοπολογία του δικτύου και την κατάσταση του ανταγωνισμού σε επίπεδο δικτύου. Ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνουν χώρα οι αναβαθμίσεις δικτύου, ή τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται οι επιμέρους συνθήκες προσφοράς και ζήτησης στα Κράτη Μέλη, οι ως άνω αγορές χονδρικής μπορεί να παραμείνουν διακριτές ή να συγχωνευθούν εν τέλει σε μία*» .

Τα ανωτέρω αποτελούν το σημείο εκκίνησης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό της σχετικής αγοράς.

2.4 Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το Νόμο 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί τον Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων/υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας

¹² *The point in the network at which the demand and supply of either of these separate markets is defined will depend on the market analysis and in particular on the network topology and the state of network competition. Depending on the way in which network upgrades occur or the particular demand and supply conditions evolve in Member States, these two wholesale markets may remain distinct, or conceivably merge into one. Consequently and for the reasons outlined above, it is recommended that the markets be analysed together.*

του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) σε συνδυασμό με το άρθρο 16 του Νόμου, καθώς και το άρθρο 12 παράγραφος 1, περίπτωση (ιβ) σε συνδυασμό με το άρθρο 17 του ίδιου, παρέχουν στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και σε εθνικό, σύμφωνα με το άρθρο της ως άνω Οδηγίας.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκει στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

2.5 Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 3 του κειμένου της διαβούλευσης παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό της αγοράς Χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση. Η Παράγραφος 3.7 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της διαβούλευσης της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό της αγοράς που διεξάγεται στην Ενότητα 3.

Η Ενότητα 4 παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς. Η Παράγραφος 4.7 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της παρούσας διαβούλευσης σχετικά με την ανάλυση αγοράς που διεξάγεται στην Ενότητα 4.

Η Ενότητα 5 παρουσιάζει τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που θα πρέπει να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί ως έχουσες ΣΙΑ (στην Ενότητα 4). Η Παράγραφος 5.8 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της ΕΕΤΤ επί της διαβούλευσης σχετικά με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνονται στην Ενότητα 5.

2.6 Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της ΕΕΤΤ που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλονταν με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου. Η παρούσα διαβούλευση εκκινεί την Τετάρτη, 17-12-2008 έως την Παρασκευή, 30-01-2009. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς και επώνυμα στη διεύθυνση της ΕΕΤΤ (Λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και την Παρασκευή, 30-1-2009, ώρα 13.30.

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό και, εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές.

3 Ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντων/ υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

3.1 Η δομή της αγοράς

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή υπηρεσιών πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος, καθώς επίσης οι συνδέσεις οπτικών ινών και οι ασύρματες συνδέσεις. Ο χάλκινος τοπικός βρόχος αποτελείται από το κύκλωμα φυσικού συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που συνδέει το τερματικό σημείο του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με τον Κύριο Κατανεμητή (Main Distribution Frame - MDF) ή με αντίστοιχη υποδομή.

Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.¹³ Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης¹⁴ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Οι εν λόγω τοπικές συνδέσεις του ΟΤΕ αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης περιόδου, σε μεγάλο βαθμό δε, κατά το διάστημα που ο ΟΤΕ απολάμβανε τα οφέλη των εκχωρηθέντων ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων.

Μια σειρά από τεχνολογίες μπορούν να υποστηρίξουν την πρόσβαση για την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών. Ωστόσο, η χονδρική ΑΠΤΒ παρέχει στους παρόχους που την προμηθεύονται τη δυνατότητα να επιλέξουν τις γεωγραφικές περιοχές που είναι οι καταλληλότερες για αυτούς καθώς και τη δυνατότητα να παρέχουν μια ευρύτερη γκάμα υπηρεσιών/ προϊόντων συμπεριλαμβανομένων διαφοροποιημένων ευρυζωνικών προϊόντων/ υπηρεσιών. Όπως προαναφέρθηκε η βασική υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος. Ο έλεγχος επί της πρόσβασης του τελικού χρήστη στον τοπικό βρόχο που παρέχουν τόσο οι πλήρεις όσο και οι μεριζόμενοι τοπικοί βρόχοι, δίνει την δυνατότητα ανάπτυξης καινοτόμων λιανικών προϊόντων.

Οι μορφές της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) οι οποίες είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα είναι οι ακόλουθες:

- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,
- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,

¹³ Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

¹⁴ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

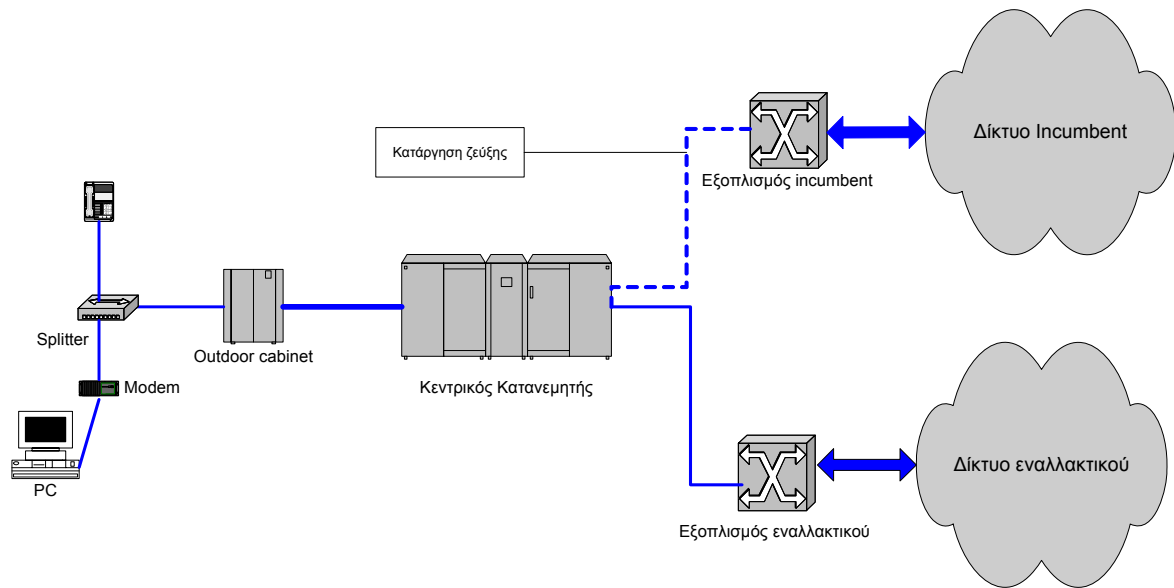
- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους, και
- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους.

Η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο παρέχει στον εναλλακτικό πάροχο τον έλεγχο επί του συνόλου του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου ζεύγους και επιτρέπει σε αυτόν να παρέχει μέσω της γραμμής πρόσβασης υπηρεσίες υψηλής χωρητικότητας, φωνής καθώς επίσης και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας. Στην περίπτωση της Πλήρως Αδεσμοποίητης Πρόσβασης ο ΟΤΕ παύει να ελέγχει οποιοδήποτε τμήμα του φάσματος της γραμμής πρόσβασης.

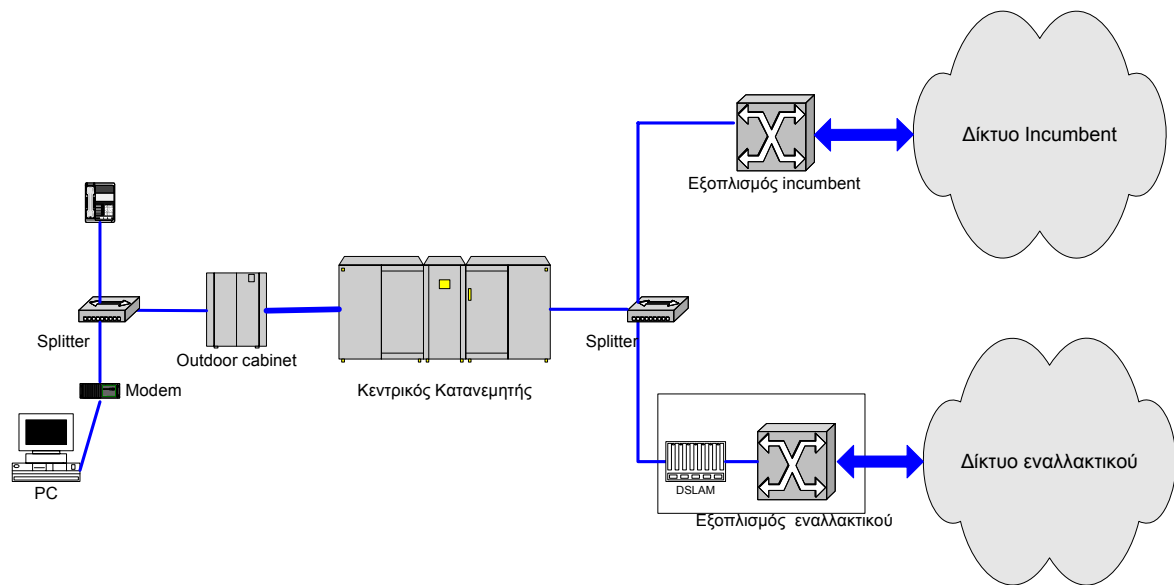
Η μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο επιτρέπει στον εναλλακτικό πάροχο να εστιάσει στην παροχή υπηρεσιών υψηλής χωρητικότητας, ενώ ο ΟΤΕ εξακολουθεί να παρέχει φωνή και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας μέσω της χωρητικότητας του χαμηλότερου φάσματος. Για το διαχωρισμό της κίνησης χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας πριν τον κόμβο του ΟΤΕ χρησιμοποιείται ένας διαχωριστής (splitter).

Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες συνεγκατάστασης - φυσική, απομακρυσμένη ή εικονική – (συμπεριλαμβανομένης της παροχής φυσικού χώρου και τεχνικών ευκολιών) καθώς και σε άλλες σχετικές ή βοηθητικές ευκολίες προκειμένου να παρέχουν αποδοτικά λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης μέσω της ΑΠΤΒ. Οι ως άνω σχετικές ευκολίες περιλαμβάνουν τις καλωδιακές συνδέσεις, τα σχετικά συστήματα πληροφορικής, τις τεχνικές διεπαφές, τα πρωτόκολλα ή άλλες κρίσιμες τεχνολογίες.

Οι πλήρως αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι και οι μεριζόμενοι βρόχοι περιγράφονται διαγραμματικά στα σχήματα 1 και 2 κατωτέρω.

Σχήμα 1 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση

Σχήμα 2 Μεριζόμενη Πρόσβαση

Τα καλώδια οπτικών ινών δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι 714 (με στοιχεία 31/08/2008). Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης

επόμενης γενιάς¹⁵, ένα νέο πρόγραμμα για την ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Τον Ιανουάριο του 2001, η EETT αδειοδότησε παρόχους σταθερής ασύρματης πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν σταθερή ασύρματη πρόσβαση στις ζώνες των 3,5 και 25 GHz. Ειδικότερα, αδειοδότησε τρεις παρόχους στη ζώνη των 3,5 GHz και πέντε στη ζώνη των 25 GHz. Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης δικτύου και υποχρεώσεις κάλυψης. Απαιτούν από τον κάτοχο της άδειας να παρέχει ραδιοκάλυψη τουλάχιστον στο 20% του Ελληνικού πληθυσμού εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπλέον, οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να δραστηριοποιούνται σε τουλάχιστον τέσσερις νομούς στην Ελλάδα. Οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσία που να λειτουργεί σε ταχύτητες τουλάχιστον 64 Kbps, ενώ οι κάτοχοι άδειας στα 25 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης. Την 31^η Αυγούστου 2008 υπήρχαν 906 συνδέσεις σταθερής ευρυζωνικής ασύρματης πρόσβασης.¹⁶

3.2 Μεθοδολογία

Ο καθορισμός μιας σχετικής αγοράς περιλαμβάνει δύο βασικές διαστάσεις: τα σχετικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στην αγορά και τη γεωγραφική έκταση της αγοράς. Τα όρια της αγοράς προσδιορίζονται εξακριβώνοντας τους περιορισμούς των παρόχων στον καθορισμό τιμών στην αγορά. Υπάρχουν δύο κύριοι περιορισμοί που αφορούν την δυνατότητα των καταναλωτών να υποκαταστήσουν τα σχετικά προϊόντα με άλλα (υποκατάσταση της ζήτησης) και την δυνατότητα των προμηθευτών να μεταστρέψουν, ή να αυξήσουν την παραγωγή για την παροχή των σχετικών προϊόντων (υποκατάσταση της προσφοράς) ανταποκρινόμενοι σε μια σχετική αύξηση τιμών.

Η εξέταση του «υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου» (Hypothetical Monopolist Test) είναι ένα χρήσιμο εργαλείο που χρησιμοποιείται συχνά για να προσδιορίσει τα στενά

¹⁵ <http://www.yme.gr/?getwhat=7&tid=21&aid=1532&id>

¹⁶ Την 1^η Οκτωβρίου 2002 υπήρχαν 120 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Αυτές αυξήθηκαν στις 278 την 1^η Ιουλίου του 2003 και στις 367 τον Ιανουάριο του 2004, σε 532 την 01/07/2004, σε 596 την 01/07/2004. Ωστόσο παρατηρήθηκε μείωση με 221 την 1^η Ιανουαρίου 2005, 249 την 1^η Απριλίου 2005.

υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα μπορούσε να επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος – έως και 10% - (Small but Significant, non Transitory Increase in Price - SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών χωρίς απώλεια των πωλήσεων, σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτή η άνοδος τιμών να καταστεί ασύμφορη. Εάν μια τέτοια άνοδος τιμών ήταν ασύμφορη, επειδή οι καταναλωτές θα μεταπηδούσαν σε άλλα προϊόντα, ή επειδή οι προμηθευτές άλλων προϊόντων θα άρχιζαν να ανταγωνίζονται με τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο, ο καθορισμός αγοράς θα έπρεπε να επεκταθεί για να περιλάβει τα υποκατάστατα προϊόντα.

Στην παρούσα ενότητα, καταρχήν, η αγορά ορίζεται από την πλευρά ζήτησης. Η ανάλυση της υποκατάστασης της πλευράς ζήτησης έχει πραγματοποιηθεί με την εξέταση εάν άλλα προϊόντα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως υποκατάστατα από τους καταναλωτές, σε περίπτωση που ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών.

Στην συνέχεια εξετάζονται οι δυνατότητες υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς προκείμενου να αξιολογηθεί εάν υπάρχουν επιπλέον περιορισμοί στην διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής του υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου που δεν έχουν περιληφθεί στο στάδιο της ανάλυσης της υποκατάστασης της ζήτησης. Βασική υπόθεση για τον ορισμό της υποκατάστασης της προσφοράς είναι ότι η είσοδος στην αγορά είναι χαμηλού κόστους και μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. μέχρι 12 μήνες).

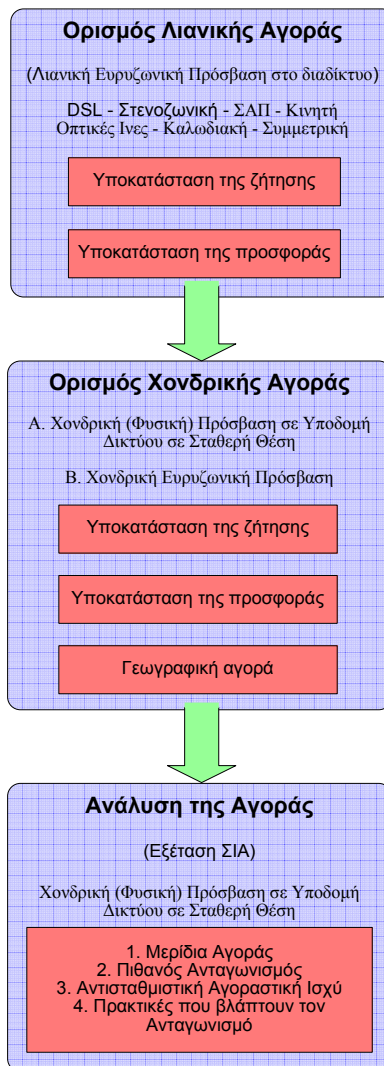
Βασικό κριτήριο για να θεωρηθεί η υποκατάσταση της ζήτησης σχετική, είναι οι προμηθευτές / πάροχοι να είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά γρήγορα και με χαμηλό κόστος λόγω της παρούσας θέσης τους στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Επιπλέον, από την είσοδο ενός προμηθευτή στην παροχή της εν λόγω υπηρεσίας πρέπει επίσης να δημιουργείται και πρόσθετος περιορισμός του ανταγωνισμού. Δηλαδή, κατά την διάρκεια της ανάλυσης του ορισμού των πιθανών υποκατάστατων της προσφοράς, είναι βασικό, οι προμηθευτές/πάροχοι αυτών των υπηρεσιών να μην έχουν ήδη περιληφθεί ως υπάρχοντες προμηθευτές των υπηρεσιών που έχουν οριστεί ως υποκατάστατα της ζήτησης. Υπάρχει η πιθανότητα να υπάρχουν προμηθευτές που παρέχουν λοιπές υπηρεσίες καθώς και υποκατάστατα της

ζήτησης του προϊόντος για το οποίο ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος αύξησε την τιμή του. Τέτοιοι προμηθευτές δεν είναι σχετικοί με την υποκατάσταση της προσφοράς δεδομένου ότι οι τα προϊόντα που παρέχουν ορίστηκαν ήδη ως υποκατάστατα της ζήτησης. Επομένως, η είσοδος τους έχει ήδη ληφθεί υπόψη και έτσι η υποκατάσταση της προσφοράς από αυτούς οι προμηθευτές δεν μπορεί να δημιουργεί πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού στον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο.

Ένας άλλος παράγοντας στον καθορισμό των ορίων της σχετική αγοράς αφορά στην εξέταση της ύπαρξης κοινών περιορισμών στην τιμολόγηση πελατών, υπηρεσιών ή γεωγραφικών περιοχών (δηλ. περιοχών εντός των οποίων ένας πάροχος προσφέρει εκουσίως τα προϊόντα του με όμοια τιμή). Εάν παρατηρούνται κοινοί περιορισμοί τιμολόγησης, οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες ισχύουν οι τιμές αυτές θα μπορούσαν να περιληφθούν στην ίδια σχετική αγορά. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που υπάρχουν γεωγραφικές περιοχές όπου οι όροι του ανταγωνισμού είναι ομοιογενείς, ο ορισμός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες εκείνες τις περιοχές στην ίδια αγορά.

Αν και η παρούσα ανάλυση αφορά στην αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση, βασική παράμετρος στην ανάλυση αποτελεί ο ορισμός της σχετικής λιανικής αγοράς. Αυτό συμβαίνει διότι προϋπόθεση για την ύπαρξη χονδρικής υπηρεσίας αποτελεί η ζήτηση για τη λιανική υπηρεσία. Ο ορισμός της λιανικής αγοράς δύναται να επηρεάσει την ανάλυση της ύπαρξης σημαίνουσας θέσης (SMP) στην σχετική χονδρική αγορά, δεδομένου ότι, γενικά αν και όχι απαραίτητα, η σχετική χονδρική αγορά είναι τόσο ευρεία όσο τα υποκατάστατα της ζήτησης στη σχετική λιανική αγορά. Για την τρέχουσα αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι απαραίτητο να οριστεί η σχετική λιανική αγορά. Σε μερικές περιπτώσεις, η χονδρική υπηρεσία δύναται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για αγορές που ορίζονται χωριστές στο λιανικό επίπεδο.

Η διαδικασία που ακολουθείται από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης παρουσιάζεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 3 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις αγορές χονδρικής που σχετίζονται με την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στα πλαίσια αυτά, εξέτασε τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εναλλακτικών υπηρεσιών χονδρικής, κυρίως για να προσδιορίσει το βαθμό στον οποίο οι διαφορές στα χαρακτηριστικά αυτά υποδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες λειτουργούν σε διαφορετικά λειτουργικά επίπεδα, τις επιπρόσθετες υπηρεσίες και τον εξοπλισμό που απαιτείται προκειμένου οι υπηρεσίες αυτές να υποκατασταθούν μεταξύ τους λειτουργικά, καθώς και τυχόν περιορισμούς που αποκλείουν τη δυνατότητα της λειτουργικής υποκατάστασης.

3.3 Λιανικό επίπεδο

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "...η αρχική Σύσταση όριζε ότι η αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης σε τοπικούς βρόχους και υπο-βρόχους υπόκειται σε εκ των προτέρων ρύθμιση. Η αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να παράσχουν λιανική πρόσβαση και φωνητικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση, καθώς και χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων σε σταθερή θέση. Πάντως, και σε ευρύτερο πλαίσιο, οι εναλλακτικοί πάροχοι επενδύουν προεχόντως στην Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων (κυρίως υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο), παρέχοντας συμπληρωματικά και υπηρεσίες φωνής. Κατά συνέπεια, η Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) εξετάστηκε πρωταρχικά, βάσει της αρχικής Σύστασης, στο πλαίσιο παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών, γεγονός το οποίο εξακολουθεί να ισχύει υπό το φώς και της νέας Σύστασης".

Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό –στη Σύσταση ορισμού αγορών- κείμενο της Επιτροπής, η αγορά περιλαμβάνει τόσο οικιακούς όσο και επιχειρησιακούς πελάτες στην Ελληνική Επικράτεια.

3.3.1 Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο

Η επιλογή ενός καταναλωτή για τη χρήση ενός προϊόντος συνήθως εξαρτάται από τα λειτουργικά χαρακτηριστικά και την τιμή του προϊόντος. Αυτό δεν σημαίνει ότι προϊόντα με διαφορές στα λειτουργικά χαρακτηριστικά δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται από τον καταναλωτή για τον ίδιο σκοπό. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατό τα διαφορετικά αυτά προϊόντα να περιληφθούν στην ίδια λιανική αγορά.

Επιπλέον, η διαφορά στην τιμή μεταξύ διαφορετικών προϊόντων δεν σημαίνει ότι ανήκουν σε διαφορετική αγορά. Σημαντικός παράγοντας για την ένταξη ή μη στην ίδια σχετική αγορά είναι η αντίδραση των καταναλωτών σε περίπτωση σχετικής αύξησης της τιμής και η πιθανότητα να τα θεωρήσουν ως υποκατάστατα. Επίσης, στην εξέταση της

υποκατάστασης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το πιθανό κόστος (ή άλλα εμπόδια) μεταστροφής σε άλλο προϊόν, το οποίο εάν είναι σημαντικό είναι πιθανό να περιορίζει της δυνατότητα ορισμού του εναλλακτικού προϊόντος ως υποκατάστατου.

Η δυνατότητα πρόσβασης μέσω καλωδιακής υποδομής (ομοαξονικό καλώδιο) δεν υφίσταται και δεν προβλέπεται στο εγγύς ή μακρινό μέλλον η ανάπτυξη καλωδιακής υποδομής στην Ελληνική επικράτεια.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την υποκατάσταση της υπηρεσίας ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε σχέση με τις παρακάτω υπηρεσίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συνδέσεων πρόσβασης στο διαδίκτυο πραγματοποιείται μέσω ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης:

- στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)
- ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω κινητής σύνδεσης
- συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (περιλαμβάνονται και οι μισθωμένες γραμμές)
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ΣΑΠ

Η σχετική αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης ορίστηκε βάσει των συμπερασμάτων της παραπάνω ανάλυσης και του ορισμού της σχετικής αγοράς λιανικής.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι τα παρακάτω:

1. Ασυμμετρία

Η φύση της υπηρεσίας αυτής σημαίνει ότι η μέγιστη χωρητικότητα λήψης δεδομένων (downstream capacity) είναι μεγαλύτερη από αυτή την αποστολής δεδομένων (upstream capacity).

2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες ευρείας ζώνης

Εκτός της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο υπάρχουν και άλλες υπηρεσίες που μπορεί να υποστηρίξει η ευρυζωνική πρόσβαση. Αυτές οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες φωνής μέσω IP (VoIP), video on demand, IPTV και ιδεατά ιδιωτικά δίκτυα

(VPN). Εντούτοις, είναι δύσκολο να ενσωματωθούν πλήρως αυτές οι υπηρεσίες στην παρούσα ανάλυση αγοράς μέχρι να είναι σαφέστερη η φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους.

3. Ευρυζωνικότητα

Η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα /λειτουργίες που δεν είναι διαθέσιμες στην στενοζωνική πρόσβαση και επομένως δύναται να χαρακτηριστεί υπηρεσία που διαφοροποιείται ποιοτικά από αυτήν της στενοζωνικής πρόσβασης.

- η σύνδεση είναι μόνιμη και επομένως δεν απαιτείται dial up. Το χαρακτηριστικό αυτό επιτρέπει στον χρήστη να κάνει χρήση των υπηρεσιών σε πραγματικό χρόνο όπως η λήψη / αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- είναι δυνατή η ταυτόχρονη χρήση των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- έχει μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων (μέχρι 24 Mbps) από αυτής της υπηρεσίας dial up (μέχρι 128 Kbps)

Σημαντική παράμετρος στην εξέταση της υποκατάστασης της ζήτησης είναι ο καθορισμός του ανώτατου ορίου της ταχύτητας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που μπορεί να οδηγήσει στην μεταβολή της υποκατάστασης της ζήτησης. Για το χρονικό διάστημα της αναθεώρησης, η EETT εξέτασε τις προσφερόμενες ταχύτητες και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το όριο αυτό είναι τα 24Mbps. Η άμεση υποκατάσταση μεταξύ των πακέτων της μεγαλύτερης (24Mbps) και μικρότερης (1Mbit) ταχύτητας μπορεί να είναι περιορισμένη αλλά η υποκατάσταση μεταξύ των πλησιέστερων ταχυτήτων (πχ 1 Mbit και 2Mbps) μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από την παράμετρο της τιμής του πακέτου, δεδομένου ότι όλα τα άλλα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας είναι όμοια μεταξύ των πακέτων (μόνιμη σύνδεση, μεγαλύτερη ταχύτητα από την υπηρεσία του dial up και δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και πρόσβασης στο διαδίκτυο). Στο μέλλον είναι πολύ πιθανόν οι υπάρχουσες ταχύτητες να αυξηθούν σημαντικά και για το λόγο αυτό η EETT θα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά. Στην περίπτωση όπου νέες εφαρμογές που απαιτούν υψηλότερες ταχύτητες πρόσβασης στο διαδίκτυο γίνουν δημοφιλείς και αυξηθεί η

χρήση τους από τους καταναλωτές, τότε η ΕΕΤΤ δύναται να αναθεωρήσει τον ορισμό της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο στις επόμενες αναλύσεις αγορών.

Η ανάλυση της αγοράς είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking) σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁷. Επομένως, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί και να ληφθεί υπόψη κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών ότι υπήρξε σημαντική εξέλιξη στις διαθέσιμες υπηρεσίες σε επίπεδο των τελικών χρηστών κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών και η οποία προβλέπεται για να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της ερχόμενης περιόδου.

3.3.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα τρία χαρακτηριστικά της (ασύμμετρης) ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως αυτά αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο είναι απαραίτητο να υπάρχουν ταυτόχρονα ώστε μια υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο να οριστεί ως ευρυζωνική. Η dial up πρόσβαση στο διαδίκτυο με τεχνολογίες όπως το PSTN και ISDN δεν παρέχει όλα τα ανωτέρω χαρακτηριστικά. Το PSTN δεν πληρεί κανένα από τα τρία χαρακτηριστικά, ενώ το ISDN δεν μπορεί να δώσει μόνιμη σύνδεση και να επιτύχει ταχύτητες μεγαλύτερες από 128 kbit/s κατά την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και δεδομένων.

Βασική παράμετρος στην ανάλυση για τον ορισμό της αγοράς είναι η επίδραση που θα έχει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών που δύναται να επιβάλει ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος. Οι επόμενες παράγραφοι εξετάζουν τα διαθέσιμα στοιχεία ως προς την πιθανότητα η ευρυζωνική και στενοζωνική πρόσβαση (dial up) να ανήκουν στην ίδια οικονομική αγορά. Κατόπιν, γίνεται προσπάθεια να αξιολογηθεί εάν αυτή η αύξηση τιμής (SSNIP) που μπορεί να επιβληθεί στην ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο θα οδηγούσε ένα σημαντικό αριθμό πελατών να μεταστραφούν από την ευρυζωνική στο διαδίκτυο στην στενοζωνική πρόσβαση (dial up) και οπότε η αύξηση αυτή θα γίνει ασύμφορη για τον μονοπωλιακό πάροχο.

¹⁷ Παράγραφος 20

	Συνδρομητές Διαδικτύου
H1 2005	885.633
H2 2005	882.208
H1 2006	917.722
H2 2006	934.100
H1 2007	1.071.804
H2 2007	1.114.443

Πίνακας 1 Συνδρομητές Διαδικτύου

Από τα στοιχεία της EETT σχετικά με την ανάπτυξη της αγοράς της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (Πίνακας 1) συμπεραίνεται ότι ο τελικός χρήστης θεωρεί ότι υπάρχει σημαντική ωφέλεια από την χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας και είναι διατεθειμένος να πληρώσει (willing to pay) και την συγκεκριμένη τιμή για την αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι καταναλωτές αξιολογούν την υπηρεσία περισσότερο αφότου κάνουν χρήση της υπηρεσίας συγκριτικά με την άποψη που είχαν για την αξία της υπηρεσίας πριν να κάνουν χρήση της. Ο βασικός λόγος είναι ότι μέσω της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μπορούν να κάνουν χρήση με ευκολία διαφόρων υπηρεσιών περιεχομένου του διαδικτύου και να έχουν πρόσβαση σε παιχνίδια, αρχεία μουσικής, video streaming/ video on demand καθώς και δυνατότητα παρακολούθησης τηλεόρασης. Όλες αυτές οι εφαρμογές είναι εξαιρετικά δύσκολα, ή καθόλου προσβάσιμες μέσω της υπηρεσίας dial up. Επομένως, ακόμα και με την αύξηση SSNIP, αφότου ο καταναλωτής δοκιμάσει την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες να μεταστραφεί στην υπηρεσία dial up. Η παράμετρος της ποιότητας μέσω της αύξησης της ταχύτητας γίνεται σημαντικότερη όσο αυξάνονται οι δυνατότητες του χρήστη να έχει πρόσβαση σε καινοτόμες υπηρεσίες που μπορεί να τις εξατομικεύσει.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά των ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (π.χ. συνεχείς μειώσεις στην τιμή που οφείλεται εν μέρει στις σημαντικές μειώσεις του κόστους παροχής υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, αυξήσεις στις διαθέσιμες ταχύτητες, flat fee rate τιμολόγηση, κ.λπ.). Επομένως, η εξέλιξη στις ευρυζωνικές υπηρεσίες καθιστά δύσκολη την εξαγωγή συμπερασμάτων για τις πιθανές ελαστικότητες των τιμών στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Αν και υπάρχουν στοιχεία για τις τάσεις εξέλιξης των τιμών, δεν είναι δυνατό να απομονωθεί πλήρως εάν οποιαδήποτε μεταστροφή μεταξύ των στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ήταν

απάντηση στις σχετικές μεταβολές των τιμών ή απλά οφείλεται στις αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών για ευρυζωνικές υπηρεσίες. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται ότι η μεταστροφή των χρηστών θα υπήρχε ακόμα και αν οι σχετικές τιμές της στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών είχαν παραμείνει αμετάβλητες.

Δεδομένου ότι η εξαγωγή συμπερασμάτων για την μεταστροφή των χρηστών λόγω των σχετικών μεταβολών των τιμών είναι δύσκολη η EETT θα εξετάσει την υποκατάσταση της ζήτησης χρησιμοποιώντας στοιχεία από τις τρέχουσες τιμές και της εξέλιξης των ταχυτήτων των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι ταχύτητες πρόσβασης των υπηρεσιών λιανικής dial-up και ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς του ΟΤΕ) που είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα:

Τεχνολογία	Εύρος ζώνης	Τύπος
<i>PSTN</i>	Έως 64 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ISDN BRA</i>	64 Kbps / 128 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ADSL</i>	1024/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	2048/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	4096/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	8192/ 384 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	24576/ 1024 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση

Πίνακας 2 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής

Σύγκριση Τιμολογίων

Η υφιστάμενη τιμολόγηση των υπηρεσιών πρόσβασης ADSL και dial-up οδηγεί σε περαιτέρω διαφοροποίηση των ως άνω υπηρεσιών. Ειδικότερα, υπάρχει διαφορετικό μοντέλο χρέωσης για υπηρεσίες μόνιμης σύνδεσης ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς conn- x του ΟΤΕ), το οποίο αντικατοπτρίζει μια σταθερή (flat rate) χρέωση.

Ευζωνική Πρόσβαση στο διαδίκτυο - Τιμές λιανικής ¹⁸		
Εύρος ζώνης (Kbps)	Τέλος Σύνδεσης	Μηνιαίο τέλος
1024/ 256 Kbps	35	13,9
2048/ 256 Kbps	35	16,4
4096/ 256 Kbps	35	18,9
8192/ 384 Kbps	35	22,6
24576/ 1024 Kbps	35	25,1

Πίνακας 3 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης

Αντιθέτως, οι υπηρεσίες dial-up χρεώνονται ανά μονάδα (metered service). Επιπλέον, υπάρχουν διαφορετικές χρεώσεις για σύνδεση/ εφάπαξ, περιοδική πρόσβαση (πάγιο τέλος) και με βάση τη χρήση της υπηρεσίας. Οι κάτωθι πίνακες απεικονίζουν τις τιμές

- Ώρες αιχμής (08:00-20:00) - €0,352/ώρα και
- Ώρες μη-αιχμής (20:00-08:00) - €0,176/ώρα.

Επιπλέον των ως άνω χρεώσεων, απαιτείται η καταβολή συνδρομής σε ένα πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Παράδειγμα χρέωσης των υπηρεσιών στενοζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο παρατίθενται κατωτέρω και αφορά τιμές του ομίλου ΟΤΕ:

Otenet	PSTN Dynamic 56K (Easy Gate BASIC)	ISDN 64K (Fast Gate Basic)
Αορίστου	13	17
3μηνη + 2μήνες ΔΩΡΟ	35	43
6μηνη	78	95
8μήνη+4 μήνες ΔΩΡΟ	81	91
24μηνη	101	141

Πίνακας 4 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα τέλη για την ευρυζωνικής και στενοζωνικής πρόσβασης στην υπηρεσία διαδικτύου ακολουθούν τιμολογιακή διαφοροποίηση.

Κόστος Μεταστροφής/ Εμπόδια Μεταστροφής

¹⁸ όλες οι τιμές δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ και αφορούν τιμές 11/2008

Η EETT θεωρεί ότι δεν υφίσταται σημαντικό κόστος μεταστροφής το οποίο σχετίζεται με τη μεταστροφή μεταξύ υπηρεσιών λιανικής μέσω dial-up και μέσω ADSL. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η χρέωση σύνδεσης για μια νέα σύνδεση ADSL ανέρχεται σε €35 για τους νέους συνδρομητές ADSL, η οποία όμως παρέχεται στους περισσότερους συνδρομητές δωρεάν στα πλαίσια προφορών. Το ενδεικτικό κόστος για το απαιτούμενο modem για μια ADSL σύνδεση ξεκινά από €25, το οποίο και αυτό δίδεται δωρεάν στα πλαίσια προσφορών.

Εάν υποθεθεί ότι το κόστος που απαιτείται για την υλοποίηση της σύνδεσης της υπηρεσίας (δηλ. το κόστος το οποίο πρέπει να υποστούν οι μετακινούμενοι συνδρομητές για να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ADSL) θα καλυφθεί από τον χρήστη, θα πρέπει να αποσβεστεί σε μια κατάλληλη περίοδο (λχ., 12 μήνες). Κατ'αυτόν τον τρόπο, το κόστος μεταστροφής αυξάνει τις μηνιαίες ADSL χρεώσεις περίπου από 17 έως 27% (ανάλογα με την υπηρεσία ADSL που έχει λάβει κάποιος). Ως εκ τούτου, το ανωτέρω κόστος εμφανίζεται να λειτουργεί ως ένα ήπιο κόστος μεταστροφής το οποίο αυξάνει περαιτέρω την τιμολογιακή διαφοροποίηση μεταξύ υπηρεσιών πρόσβασης dial-up και υπηρεσιών πρόσβασης ADSL.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Στην παρακάτω παράγραφο θα εξεταστεί εάν υπάρχουν δυνατότητες υποκατάστασης της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο από προμηθευτές της στενοζωνικής πρόσβασης οι οποίοι δεν δραστηριοποιούνται την ίδια περίοδο ως προμηθευτές ευρυζωνικής πρόσβασης και το ενδεχόμενο να προκαλούσαν πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης ο οποίος αυξάνει τις τιμές της ευρυζωνικής πρόσβασης.

Υποκατάσταση της προσφοράς θα μπορούσε δυνητικά να προκύψει με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους. Για κάθε τρόπο, η EETT θα εξετάσει εάν μία τέτοια υποκατάσταση της προσφοράς από τους προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα απέτρεπε μία αύξηση SSNIP στη λιανική τιμή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι τέσσερις τρόποι υποκατάστασης της προσφοράς προς εξέταση είναι οι παρακάτω:

- η χρήση χονδρικών στενοζωνικών προϊόντων
- η ανάπτυξη των απαιτούμενων δικτύων πρόσβασης (και κορμού)

- η χρήση χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων
- η χρήση ΑΠΤΒ

Οι πάροχοι στενοζωνικής πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες χρειάζονται το απαραίτητο δίκτυο ή πρέπει να αγοράσουν τις απαραίτητες χονδρικές υπηρεσίες. Καταρχήν, υπάρχουν επιλογές υποκατάστασης της προσφοράς που αποκλείονται για τεχνικούς λόγους. Οι χονδρικές στενοζωνικές υπηρεσίες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παρέχουν λιανική ευρυζωνική υπηρεσία. Ως εκ τούτου, οι προμηθευτές που παρέχουν στενοζωνικές υπηρεσίες δεν θα μπορούσαν να μεταστρέψουν τις υπηρεσίες τους καθ'αυτόν τον τρόπο.

Μια εναλλακτική προσέγγιση θα μπορούσε να είναι η ανάπτυξη των απαραίτητων δικτύων πρόσβασης (και κορμού) από τον προμηθευτή στενοζωνικής πρόσβασης. Εντούτοις, είναι μάλλον απίθανο να ληφθεί η απόφαση ανάπτυξης δικτύου ως απάντηση σε μία αύξηση 5- 10% στην τιμή της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι βασικοί λόγοι είναι δύο: το κόστος ανάπτυξης δικτύου είναι εξαιρετικά σημαντικό, με μεγάλο μη ανακτήσιμο κόστος (sunk cost) καθώς και ότι απαιτείται σημαντικό χρονικό διάστημα για την ανάπτυξη του δικτύου οπότε και θα υπάρχει μεγάλη χρονική καθυστέρηση στην απάντηση στην αύξηση των τιμών.

Ο τρίτος δυνητικός εναλλακτικός τρόπος υποκατάστασης της προσφοράς θα μπορούσε να προέλθει από προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που παρέχουν και χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση ή κάποια παραλλαγή της υπηρεσίας προκειμένου να παρασχεθούν οι λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες. Στην περίπτωση της απουσίας ρύθμισης και των σχετικών υποχρεώσεων, δεν είναι βέβαιο ότι η χονδρική ευρυζωνική υπηρεσία πρόσβασης θα παρεχόταν από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Ακόμα κι αν οι λιανικοί προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να λάβουν τις ευρυζωνικές χονδρικές υπηρεσίες που θα τους επιτρέπανε να παρέχουν υπηρεσίες στους λιανικούς πελάτες, αυτό δεν θα δημιουργούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Αυτό συμβαίνει αφού ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα ήταν αυτός που θα παρείχε τις χονδρικές υπηρεσίες.

Αντί της αγοράς των χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων πρόσβασης, οι πάροχοι λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να προμηθευτούν ένα προϊόν χονδρικής

που επιτρέπει την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση όπως αυτό της υπηρεσίας της ΑΠΤΒ. Το ερώτημα που τίθεται από μία τέτοια κίνηση είναι εάν στην πραγματικότητα οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας ΑΠΤΒ πραγματικά αποτελούν υποκατάσταση της προσφοράς. Ως έχει αναφερθεί παραπάνω, η υποκατάσταση της προσφοράς θα πραγματοποιούταν εάν οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης εισερχόντουσαν στην ευρυζωνική αγορά πρόσβασης στο διαδίκτυο γρήγορα και με χαμηλό κόστος, δυνάμει της υπάρχουσας θέσης τους στην παροχή των άλλων υπηρεσιών. Στην περίπτωση των προμηθευτών στενοζωνικής πρόσβασης που χρησιμοποιούν ΑΠΤΒ, δεν φαίνεται ότι η παροχή της λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης με τέτοια μορφή θα παρείχε σημαντικό πλεονέκτημα συγκριτικά με έναν νεοεισερχόμενο πάροχο, δυνάμει της υπάρχουσας παρουσίας τους στην λιανική αγορά της στενοζωνικής πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή των ευρυζωνικών υπηρεσιών θα ήταν πιο αντιπροσωπευτικό να θεωρηθούν ως νεοεισερχόμενοι στην αγορά δεδομένου ότι εμφανίζουν περισσότερο τα χαρακτηριστικά ενός νεοεισερχόμενου. Επομένως, οποιοδήποτε πρόσθετος περιορισμός πρέπει να εξεταστεί στην αξιολόγηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις διαφορετικές παραμέτρους για να καθορίσει τον βαθμό στον οποίο η στενοζωνική πρόσβαση είναι υποκατάστατη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Τα τρία κύρια χαρακτηριστικά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

- μόνιμη σύνδεση και επομένως δεν απαιτείται dial up.
- δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- σαφώς μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων από αυτής της υπηρεσίας dial up

υποδεικνύουν την διάκριση από την υπηρεσία στενοζωνικής πρόσβασης. Αυτά είναι και τα χαρακτηριστικά που τονίζονται συχνότερα στην διαφημιστική προώθηση των υπηρεσιών από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους. Επιπλέον, είναι εξαιρετικά απίθανο οι χρήστες που έχουν δοκιμάσει την υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να επιστρέψουν στις υπηρεσίες dial up. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες να σημειωθεί μεταστροφή των χρηστών από ευρυζωνικές σε στενοζωνικές υπηρεσίες. Επιπλέον, δεδομένου ότι η ανάλυση είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking), υπάρχει σημαντική

πιθανότητα η υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών να περιοριστεί περαιτέρω. Επομένως, η EETT θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά αμφίβολο η στενοζωνική πρόσβαση να παρεμποδίσει την ανάπτυξη της υπηρεσίας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά ζήτησης και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

Κατά την παρούσα ανάλυση, η EETT πιστεύει ότι η υποκατάσταση της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο δεν είναι πιθανή και δεν θα υπάρξει πιθανότητα πρόκλησης πρόσθετου περιορισμού του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης. Η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά προσφοράς στο λιανικό επίπεδο και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

3.3.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για την περίοδο που καλύπτει η παρούσα αναθεώρηση αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών ανήκει σε χωριστή αγορά από τη σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών δεν μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης με την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο από σταθερά δίκτυα. Ο βασικός λόγος είναι ότι προς το παρόν τα δίκτυα κινητών επικοινωνιών προσφέρουν λιγότερες λειτουργικές δυνατότητες στο χρήστη από τα σταθερά ευζωνικά δίκτυα. Παραδείγματος χάριν, υπάρχουν πρακτικοί περιορισμοί ώστε ορισμένο περιεχόμενο να μην είναι προσβάσιμο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών. Αυτοί οι περιορισμοί περιλαμβάνουν την ευκρίνεια της οθόνης και την δυνατότητα αλληλεπίδρασης (interactivity). Εναλλακτικά, ένας τελικός χρήστης θα μπορούσε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας μια κάρτα δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών. Εντούτοις, είναι πιθανό ότι η υποκατάσταση της ζήτησης θα είναι περιορισμένη επειδή υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών σε σχέση με το

δίκτυο σταθερών επικοινωνιών. Οι τιμές της πρόσβασης στο διαδίκτυο δίδονται στο Παράρτημα 3. Από τους πίνακες προκύπτει ότι το κόστος της μηνιαίας συνδρομής για απεριόριστη χρήση του διαδικτύου μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών είναι περίπου 42€ ενώ η σύνδεση σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο κυμαίνεται από 13,9€ (1Mbit) έως 29,9€ (24Mbits). Αν επιλέξει ο χρήστης την πρόσβαση μέσω Η/Υ, ο χρήστης θα πρέπει να επιπλέον να προμηθευτεί και κάρτα δεδομένων (το κόστος κυμαίνεται από 100€ έως 200€).

Υποκατάσταση Προσφοράς

Προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στην αγορά της σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι προμηθευτές της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών θα πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας, δηλαδή να προμηθευτούν τις σχετικές υπηρεσίες χονδρικής. Επομένως, είναι απίθανο ότι θα προκαλούσαν περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Η απουσία υποκατάστασης της ζήτησης και η διαπίστωση ότι η υποκατάσταση της προσφοράς δεν είναι σχετική με αυτήν την αναθεώρηση αγοράς σημαίνει ότι η διαθεσιμότητα της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών δεν θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Επομένως, για την περίοδο που αφορά η παρούσα αναθεώρηση, η EETT θεωρεί ότι η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά από αυτή της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.

3.3.4 Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω συμμετρικής ευρυζωνικής ανήκει σε χωριστή αγορά από τη ασύμμετρη ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους κάτωθι λόγους:

Η συμμετρική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να παρασχεθεί μέσω τμηματικών κυκλωμάτων (PPCs), μισθωμένων γραμμών, ή SDSL, ενώ η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται κυρίως μέσω ADSL και ομοαξονικού καλωδίου. Η χρήση των τμηματικών κυκλωμάτων και SDSL είναι εξαιρετικά περιορισμένη στην Ελληνική Επικράτεια. Λεπτομερή δεδομένα για τους όγκους και τα τιμολόγια δεν είναι διαθέσιμα. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω μισθωμένων γραμμών είναι συγκριτικά υψηλότερο από αυτό της πρόσβασης μέσω ADSL (ενώ η πρόσβαση μέσω ομοαξονικού καλωδίου δεν προβλέπεται σαν πιθανή εναλλακτική λύση). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το κόστος μιας αστικής μισθωμένης γραμμής χωρητικότητας 2 Mbps, είναι 211,18€ (περιλαμβάνει το σταθερό μηνιαίο τέλος και μεταβλητό τέλος απόστασης 3 χιλιομέτρων ενώ δεν περιλαμβάνει πρόσβαση στο διαδίκτυο) με τέλος σύνδεσης 1.790,7€. Εκτός από τη διαφορά του κόστους, οι υπηρεσίες συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης στο διαδίκτυο επιλέγονται από διαφορετικούς πελάτες για διαφορετικούς λόγους. Παραδείγματος χάριν, η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να προτιμηθεί της συμμετρικής όταν ο χρήστης έχει περιορισμένες απαιτήσεις για να «ανεβάσει» δεδομένα στο διαδίκτυο (upload bandwidth) και επομένως δεν θεωρεί ότι το υψηλότερο κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δικαιολογείται μέσω της χρήσης της υπηρεσίας.

Στα προσεχή έτη είναι πιθανό ο τρόπος χρήσης του διαδικτύου να μεταβληθεί, αν μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών αυξήσουν τις απαιτήσεις τους να ανεβάζουν δεδομένα (αρχεία μουσικής και video) και επομένως θα είναι περισσότερο διαδεδομένη η ανάγκη συμμετρικής πρόσβασης. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι στο μέλλον τα όρια μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης δεν θα είναι τόσο ευδιάκριτα όσο σήμερα. Βέβαια πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχουν σημαντικοί τεχνικοί περιορισμοί για την παροχή συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στους τελικούς χρήστες που είναι απίθανο να αρθούν κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης. Κατά συνέπεια, αυτά τα ζητήματα είναι πιθανότερο να είναι σχετικά για τις μελλοντικές αναθεωρήσεις αγοράς.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Από την πλευρά της προσφοράς, είναι τεχνικά εφικτό για τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να προσφέρουν και υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας την υποδομή τους και οποιαδήποτε χονδρικά προϊόντα που δίνουν υπηρεσίες συμμετρικής φύσης (όπως τα

τμηματικά κυκλώματα). Αυτό θα σήμαινε ότι θα χρησιμοποιούσαν μη αποτελεσματικά ή και ανεπαρκώς τις χονδρικές υπηρεσίες/ υποδομές (δεδομένου ότι θα πρόσφεραν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης ενώ μπορούσαν να προσφέρουν υπηρεσίες συμμετρικής πρόσβασης). Αυτή η πρακτική επιδεινώνει το μειονέκτημα κόστους που αντιμετωπίζουν οι προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης συγκριτικά με αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως, δεν είναι πιθανόν αυτή η πρακτική να προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Λοιπές μέθοδοι υποκατάστασης της προσφοράς από τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών, για όμοιους λόγους με αυτούς που έχουν αναφερθεί στην παράγραφο σχετικά με την υποκατάσταση της προσφοράς και της ζήτησης, μεταξύ της στενοζωνικής και ευρυζωνικής πρόσβασης. Οι εν λόγω προμηθευτές θα μπορούσαν να αγοράσουν τις χονδρικές υπηρεσίες ασύμμετρης πρόσβασης προκειμένου να προσφέρουν σε λιανικό επίπεδο ασύμμετρες υπηρεσίες αλλά τέτοια συμπεριφορά υποκατάστασης προϋποθέτει να έχουν πρόσβαση στις σχετικές χονδρικές υπηρεσίες. Επομένως όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν είναι πιθανόν ότι μια τέτοια πρακτική θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Συμπερασματικά, η υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη εξαιτίας της σημαντικής διαφοροποίησης στο κόστος των υπηρεσιών καθώς και στο γεγονός ότι οι χρήστες που χρησιμοποιούν ασύμμετρη πρόσβαση δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το υψηλό τίμημα της συμμετρικής υπηρεσίας. Η υποκατάσταση της προσφοράς στο λιανικό επίπεδο δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών.

3.3.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Στην Ελλάδα η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων (DSL). Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.¹⁹ Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης²⁰ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Τα καλώδια οπτικών ινών δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι 1.340 (με στοιχεία 30/06/2008) με πολύ περιορισμένη κάλυψη.

Η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για χρήστες ‘υψηλών δυνατοτήτων’ (οι οποίοι για την πλειονότητα των περιπτώσεων είναι μη-οικιακοί χρήστες) και εγκαθίστανται ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου. Το κόστος ανάπτυξης τέτοιων υποδομών στο δίκτυο πρόσβασης, επειδή γίνεται ad hoc και όχι εντός των πλαισίων μιας στρατηγικής επενδύσεων για την ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης NGN, είναι πολύ μεγαλύτερο συγκρινόμενο με το κόστος απόκτησης ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω του παροδοσιακού δικτύου χαλκού. Η EETT θεωρεί απίθανη τη μεταστροφή πελατών σε υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών εξαιτίας μιας αύξησης 5-10% των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων καθιστά αδύνατη, λόγω του υψηλότατου κόστους μεταστροφής αλλά και λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που απαιτείται για τη ανάπτυξή σου.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η EETT διαπιστώνει την απουσία δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών με σημαντική γεωγραφική κάλυψη και θεωρεί περιορισμένη την δυνατότητα προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων. Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς”. Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο

¹⁹ Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

²⁰ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις. Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς. Σε κάθε περίπτωση η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η ΕΕΤΤ ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

3.3.6 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης (Fixed Wireless Access (FWA)) στην Ελλάδα λειτουργούν στις ζώνες των 3.5 και 25 GHz²¹. Οι αδειοδοτημένοι πάροχοι αναφέρονται κάτωθι:

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x28 MHz ζώνη (3,410 MHz έως 3,438 MHz και 3,510 MHz έως 3,538 MHz)	CRAIG
2x21 MHz ζώνη (3,476.5 MHz έως 3,497.5 MHz και 3,576.5 MHz έως 3,597.5 MHz)	WIND
2x14MHz ζώνη (3,441.5 MHz έως 3,455.5 MHz και 3,541.5 έως 3,555.5 MHz)	OTE
2x14MHz ζώνη (3,459 MHz έως 3,473 MHz και 3,559 έως 3,573 MHz)	COSMOLINE
2x112 MHz ζώνη (24,549 MHz έως 24,661 MHz και 25,557 MHz έως 25,669 MHz)	WIND

²¹ Όλες οι άδειες βγήκαν σε πλειστηριασμό το Δεκέμβριο του 2000 και εκχωρήθηκαν τον Ιανουάριο του 2001, εκτός από την άδεια της εταιρείας COSMOLINE, η οποία βγήκε σε πληστηριασμό και εκχωρήθηκε τον Ιούλιο του 2006.

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x112 MHz ζώνη (24,717 MHz έως 24,829 MHz και 25,725 MHz έως 25,837 MHz)	TELLAS²²
2x56 MHz ζώνη (24,885 MHz έως 24,941 MHz και 25,893 έως 25,949 MHz)	FORTHNET
2x56 MHz ζώνη (24,969 MHz έως 25,025 MHz και 25,977 έως 26,033 MHz)	COSMOTE
2x56 MHz ζώνη (25,053 MHz έως 25,109 MHz και 26,061 έως 26,117 MHz)	VODAFONE

Πίνακας 5 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης/δόμησης και υποχρεώσεις κάλυψης. Οι άδειες των 3.5 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει ραδιοκάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Ως εκ τούτου, οι αδειοδοτημένοι στα 3.5 GHz πάροχοι είτε είναι επί της παρούσης πάροχοι υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ή θα αρχίσουν να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

Οι άδειες των 25 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, ο αδειοδοτημένος πάροχος πρέπει να προσφέρει υπηρεσίες σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Ένας πάροχος που κατέχει άδειες ζώνης τόσο των 3.5 και των 25 GHz πρέπει να εγκαθιστά, λειτουργεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, πρέπει να παρέχει τις υπηρεσίες που αναφέρονται και στις δύο άδειες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

²² Η συγκεκριμένη άδεια τελεί υπό μεταβίβαση προς συμμόρφωση με την Υπουργική Απόφαση 29913/1196/2006, λόγω εξαγοράς εκ μέρους της εταιρείας WIND της εταιρείας ΤΕΛΛΑΣ.

Ο επί του παρόντος αριθμός πελατών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που χρησιμοποιούν συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο απεικονίζεται κάτωθι:

Ημερομηνία	Γραμμές ΣΑΠ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005	419
ΜΑΡΤΙΟΣ 2006	437
ΙΟΥΝΙΟΣ 2006	451
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006	466
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006	648
ΜΑΡΤΙΟΣ 2007	670
ΙΟΥΝΙΟΣ 2007	958
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007	918
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007	1.231
ΜΑΡΤΙΟΣ 2008	1.221
ΙΟΥΝΙΟΣ 2008	1.304
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008	1.087

Πίνακας 6 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Σε αυτό το στάδιο εξέλιξης της αγοράς, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι η σύνδεση σταθερής ασύρματης πρόσβασης έχει επί του παρόντος σημαντική επίπτωση στην λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σταθερή ασύρματη πρόσβαση δεν έχει επί του παρόντος την απαιτούμενη πλήρη γεωγραφική κάλυψη προκειμένου να είναι σε θέση να εισέλθει στην αγορά και να ανταγωνιστεί της υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ επισημαίνει και το υψηλό, μη ανακτήσιμο κόστος (sunk costs) το οποίο θα συνόδευε την εγκατάσταση ενός νέου ευρυζωνικού δικτύου (ακόμα και σε τμήμα της Ελληνικής επικράτειας). Το εν λόγω κόστος, αυξάνει κατά σημαντικό βαθμό τους φραγμούς εισόδου για πιθανούς νεοεισερχόμενους παρόχους. Η ΕΕΤΤ θεωρεί περιορισμένη

την δυνατότητα υποκατάστασης της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

3.4 Χονδρικό επίπεδο

Ελλείπει δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής, μεταξύ των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και των υπηρεσιών πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, στενοζωνικής πρόσβασης, πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο χονδρικής²³.

3.4.1 Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ)

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος (ΑΠΤΒ) με την χρήση DSL τεχνολογίας. Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα. Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Η αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ), η οποία περιλαμβάνει μη φυσική ή εικονική πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας bitstream, σε σταθερή θέση αποτελεί μία αγορά κατώτερου επιπέδου αυτής της αγοράς χονδρικής ΑΠΤΒ,

²³ Σχετικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα της Επιτροπής στη Νέα Σύσταση: “In general, the market to be analysed first is the one that is most upstream in the vertical supply chain. Taking into account the ex ante regulation imposed on that market (if any), an assessment should be made as to whether there is still SMP on a forward-looking basis on the related downstream market(s). This methodology has become known as the “modified greenfield approach. Thus the NRA should work its way along the vertical supply chain until it reaches the stage of the retail market(s). A downstream market should only be subject to direct regulation if competition on that market still exhibits SMP in the presence of wholesale regulation on the related upstream market(s)”

αφού μπορεί να «κατασκευαστεί» από την τελευταία με την προσθήκη των απαραίτητων στοιχείων. Οι συγκεκριμένες δύο αγορές χονδρικής αποτελούν αγορές ανωτέρου επιπέδου της ίδιας λιανικής αγοράς²⁴ (λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο).

Υποκατάσταση Ζήτησης

Η ΑΠΤΒ δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το δίκτυο πρόσβασης πλήρους κάλυψης του Κοινοποιημένου Φορέα Εκμετάλλευσης εγκαθιστώντας εξοπλισμό στα Αστικά Κέντρα/Τοπικά Κέντρα του δικτύου του, ώστε να προσφέρουν είτε τις σχετικές λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες ή/και χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους. Η ΑΠΤΒ παρέχει σε αυτόν που την προμηθεύεται τον έλεγχο της σύνδεσης του τοπικού βρόχου με τον τελικό χρήστη, παρέχοντάς του κατ' αυτό τον τρόπο σχεδόν πλήρη διακριτική ευχέρεια σχετικά με τη χωρητικότητα και την ποιότητα των λιανικών υπηρεσιών που προσφέρει. Επιπλέον, εγκαθιστώντας το δικό του σχετικό εξοπλισμό (π.χ DSLAM), αυτός που προμηθεύεται την υπηρεσία ΑΠΤΒ προχωρά σε μια σημαντική επένδυση αλλά αποκτά μεγαλύτερο έλεγχο επί της γεωγραφικής κάλυψης και την ανάπτυξη των νέων λιανικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση που ένας πάροχος δραστηριοποιηθεί στην αγορά μέσω της ΑΠΤΒ σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο να υποκαταστήσει την ζήτησή του μεταβαίνοντας στην χρήση της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Για να αποκτήσει κάποιος Πάροχος δυνατότητα προσφοράς ΧΕΠ σε όλο το δίκτυο του Κοινοποιημένου Φορέα θα πρέπει να (συν)εγκατασταθεί σε όλα του τα κέντρα, δηλαδή συνολικά σε πάνω από 2000 κέντρα. Τα στοιχεία της αγοράς δείχνουν ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο στα πλαίσια της παρούσης ανάλυσης, δεδομένου ότι ο Πάροχος με τα περισσότερα σημεία παρουσίας στις 30/6/2008 είχε, έχει συνεγκατασταθεί σε 152 αστικά κέντρα, 89 εκ των οποίων βρίσκονται σε Αθήνα Θεσσαλονίκη.

Μία επιπρόσθετη δυσκολία στην προσφορά ΧΕΠ αποτελεί το γεγονός ότι, βάσει των υφιστάμενων κανονιστικών υποχρεώσεών του, ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει υπηρεσίες συνεγκατάστασης για την υπηρεσία ΑΠΤΒ, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες για άλλο εξοπλισμό των παρόχων, συμπεριλαμβανομένου και του

²⁴ Επεξηγηματικό Σημείωμα της Σύστασης για τις σχετικές αγορές

εξοπλισμού που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών backhauling. Συνεπώς, στην περίπτωση όπου πάροχος που θα πρόσφερε ΧΕΠ επιθυμούσε να προσφέρει προϊόν που να επιτρέπει πρόσβαση στα DSLAM του, θα έπρεπε ουσιαστικά να αναπαράξει το δίκτυο του ΟΤΕ σχετικά με όλα τα Κέντρα στα οποία προσφέρει τη χονδρική υπηρεσία.

Σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο με τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς ένας πάροχος να δραστηριοποιηθεί στην αγορά προσφέροντας ΧΕΠ μέσω ΑΠΤΒ γρήγορα και με εύλογο κόστος.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η Χονδρική Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) δεν ανήκουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

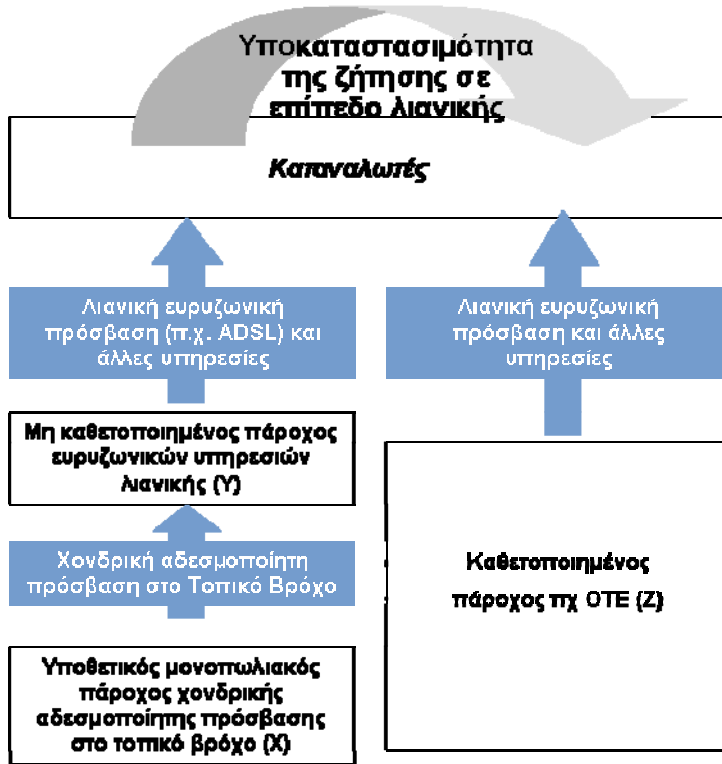
3.4.2 Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν επιβάλλεται να συμπεριληφθούν οι αυτοπαρεχόμενοι τοπικοί βρόχοι (οι τοπικοί βρόχοι που παρέχει ο ΟΤΕ σε συνδεδεμένες οντότητες καθώς και το λιανικό τμήμα ΟΤΕ), ως αποτέλεσμα τιμολογιακής πίεσης από το επίπεδο λιανικής. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ δεν θεώρησε ότι η πίεση αυτή ασκείται, αλλά εξέτασε εάν υπάρχει η δυνατότητα τέτοιας πίεσης.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι, ελλείψει ρυθμιστικής παρέμβασης στο παρελθόν, θα υπήρχαν λίγες (εάν υπήρχαν) «αγορές πρόσβασης» επικοινωνιών. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο τομέας παρουσιάζει έντονα χαρακτηριστικά διαφοροποίησης.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ πραγματοποιείται επί της βάσης ότι οι δύο υπηρεσίες παρέχονται από διαφορετικά μέρη, προκειμένου η ανάλυση να εξετάσει κατά πόσον η δυνατότητα να αυξήσει τις τιμές του ένας μονοπωλιακός πάροχος Χονδρικής ΑΠΤΒ σε τρίτα μέρη, θα περιοριζόταν από κάποιον άλλο πάροχο μιας λειτουργικά παρόμοιας υπηρεσίας σε κάθετα ενοποιημένο ή συνδεδεμένο λιανικό τμήμα. Η υποθετική αυτή κατάσταση είναι ένα εργαλείο ανάλυσης που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς διεξαγωγής της ανάλυσης. Δεν αντανακλά ούτε την ύπαρξη ενός δεύτερου παρόχου (ο οποίος δεν είναι

καθετοποιημένος) ούτε την υπόθεση ότι ένας τέτοιος πάροχος θα εισέλθει στην αγορά εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η διάρθρωση αυτή περιγράφεται στο Σχήμα 4 κατωτέρω.

Σχήμα 4 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι σε ένα υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης σε τρίτα μέρη θα μπορούσε να ασκηθεί περιορισμός μέσω ανταγωνιστικής πίεσης από έναν κάθετα ενοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης (ή από μια οντότητα που παρέχει υπηρεσίες πρόσβασης σε μια συνδεδεμένη οντότητα). Μια αύξηση στην τιμή της υπηρεσίας χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης θα μπορούσε να μεταφραστεί σε μια αύξηση στην τιμή των λιανικών υπηρεσιών που παρέχονται με τη χρήση του εν λόγω χονδρικού προϊόντος. Εάν συνέβαινε κάτι τέτοιο, οι οντότητες που θα αποκτούσαν υπηρεσίες χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης για να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες ενδεχομένως θα είχαν απώλεια πελατών από έναν καθετοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών. Υπό αυτές τις συνθήκες, και ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος χονδρικών υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης θα είχε μείωση πωλήσεων (λόγω των απωλειών των λιανικών υπηρεσιών

κατωτέρου σταδίου που χρησιμοποιούν τη χονδρική υπηρεσία) από τον κάθετα ενοποιημένο πάροχο.

Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι, αναφορικά με τις υποκαταστάσιμες λιανικές υπηρεσίες, φαίνεται να υπάρχει επαρκής τιμολογιακή πίεση από το λιανικό επίπεδο που να δικαιολογεί την ένταξη των αυτο-παρεχόμενων συνδέσεων τοπικής πρόσβασης στη σχετική αγορά χονδρικής.

3.5 Η σχετική γεωγραφική αγορά

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια υπηρεσιών για τις οποίες οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και οι οποίες δύνανται να διακριθούν από γειτονικές περιοχές, διότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιωδώς διαφορετικές στις περιοχές αυτές.

Όπως αναλύεται στο κείμενο Κοινής Θέσης των Ευρωπαίων Ρυθμιστών²⁵, οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν συγκεκριμένα κριτήρια με σκοπό να διαπιστώσουν εάν οι συνθήκες ανταγωνισμού δικαιολογούν τον ορισμό μιας αγοράς σε Εθνικό επίπεδο. Τα κριτήρια που εξετάζονται για να διαπιστωθεί εάν οι συνθήκες της αγοράς είναι επαρκώς ομοιογενείς περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Φραγμούς εισόδου
- Αριθμός προμηθευτών
- Κατανομή μεριδίων αγοράς
- Τιμολόγηση και διαφορές επί των τιμών

Στην περίπτωση της Χονδρικής ΑΠΤΒ, οι φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί και η είσοδος στην αγορά ακόμα και σε τοπικό επίπεδο απαιτεί ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης παρόμοιου με αυτό του ΟΤΕ. Οι πάροχοι δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας ενώ τα μη ανακτήσιμα κόστη που απαιτούνται καθιστούν το εγχείρημα απαγορευτικό.

²⁵ ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

Παράλληλα, ο ΟΤΕ αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό πάροχο Χονδρικής ΑΠΤΒ. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την Χονδρική ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σχετική αγορά σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Εφόσον άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή δύνανται να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνικό επίπεδο, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.

Συμπέρασμα

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, η ΕΕΤΤ εξετάζοντας την αγορά υπ' αριθ. 4 της Νέας Σύστασης, θεωρεί ότι η σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσίας είναι η χονδρική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια.

3.6 Γενικά Συμπεράσματα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις κατωτέρω σταδίου λιανικές υπηρεσίες που καθοδηγούν τη ζήτηση για Χονδρική Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση. Βάσει αυτού, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αφενός οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και αφετέρου οι υπηρεσίες πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, οι υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης, οι υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, οι υπηρεσίες συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

Στη συνέχεια η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στο οποίο Χονδρική ΑΠΤΒ και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων. Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης και δεν εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Τέλος, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία εθνική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.7 Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας;

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

4 Ανάλυση Αγοράς Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου (ΑΠΤΒ)

4.1 Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τη σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν η εν λόγω αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική “όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά”. Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανakλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου και το οποίο μεταφέρεται αυτούσιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 του Νόμου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές”.

Επιπλέον, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της ως άνω διάταξης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.²⁶

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 του Νόμου και την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εκτιμήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες Γραμμές.²⁷ Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί εάν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους αναλύονται κατωτέρω, και περιλαμβάνουν τα εξής:

²⁶ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

²⁷ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(1).

- Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενη από πελάτες χονδρικής, και
- Τα περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων στους ανταγωνιστές του.

4.2 Μερίδια Αγοράς

Σύμφωνα με στοιχεία που έχει στην κατοχή της η ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο μοναδικός χονδρικός πάροχος μεταλλικών (χάλκινων) τοπικών βρόχων και υποβρόχων. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Όπως αναφέρθηκε στον ορισμό της αγοράς, υπάρχει μόνο ένας περιορισμένος αριθμός συνδέσεων τοπικής ασύρματης πρόσβασης και οπτικής ίνας που παρέχεται για πρόσβαση.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση των συνδέσεων Χονδρικής (Φυσική) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση μέσω καλωδίων οπτικών ινών είναι, προς το παρόν, ελάχιστη και είναι απίθανο να εξελιχθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης. Σε κάθε περίπτωση η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η ΕΕΤΤ ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης,²⁸ εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές

²⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

(ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.²⁹

4.3 Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την ιστορική εξέλιξη της παροχής πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο σε σύγκριση με τον αριθμό ενεργών γραμμών PSTN/ ISDN, κατά την περίοδο από 30 Ιουνίου 2002 έως 30 Ιουνίου 2008:

	Πλήρως Αποδεσμοποιημένες Γραμμές	Γραμμές Μεριζόμενης Πρόσβασης	PSTN+ISDN Ενεργές Γραμμές (ΟΤΕ)
30.6.2002	93	0	5.807.000
31.12.2002	171	0	5.768.000
30.6.2003	359	0	5.701.000
31.12.2003	650	5	5.660.000
30.6.2004	932	160	5.627.000
31.12.2004	1.787	928	5.615.000
30.6.2005	3.823	1.405	5.562.000
31.12.2005	5.018	1.866	5.513.000
30.6.2006	6.836	4.144	5.421.000
31.12.2006	12.176	7.328	5.382.000
30.6.2007	80.056	15.322	5.305.500
31.12.2007	232.582	41.509	5.095.000
30.6.2008	411.893	53.440	4.873.000

Πίνακας 7 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων

Όπως καθίσταται σαφές από τον ανωτέρω πίνακα, ο αριθμός των γραμμών πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης παραμένει ακόμα ένα σχετικά μικρό ποσοστό των ενεργών γραμμών PSTN και ISDN παρά το γεγονός ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους επιβλήθηκε ως υποχρέωση από το έτος 2000, βάσει του Κανονισμού 2887/2000 της ΕΕ.

Ακόμη και για την περίπτωση όπου τα μερίδια αγοράς είναι 100%, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του ΟΤΕ, δύναται να υφίστανται κάποιοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί, εάν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί σημαντική είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους

²⁹ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η είσοδος στη σχετική αγορά στην Ελλάδα για την Χονδρική ΑΠΤΒ θα απαιτούσε πολύ μεγάλες επενδύσεις, πρωτίστως με τη μορφή μη ανακτήσιμου κόστους. Αυτά τα σημαντικά μη ανακτήσιμα κόστη, όταν συνδυάζονται με οικονομίες κλίμακος και τη φυσική πυκνότητα που χαρακτηρίζουν τα νέα δίκτυα τοπικής πρόσβασης, αυξάνουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου για μια επιχείρηση που εξετάζει τη δυνατότητα κατασκευής νέου δικτύου τοπικής πρόσβασης. Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι ρεαλιστικά υπάρχει μικρή πιθανότητα δημιουργίας νέου σταθερού δικτύου για την παροχή υπηρεσιών τοπικής πρόσβασης, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα η σχετική αγορά θα καταστεί υποκείμενο ανταγωνιστικών πιέσεων μέσω της χρήσης κάποιας εναλλακτικής πλατφόρμας (π.χ. δορυφόροι, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ιστορικού φορέα εκμετάλλευσης και των νεοεισερχόμενων παρόχων. Ενώ είναι πιθανή κάποια εξέλιξη μεσοπρόθεσμα στην ανάπτυξη κάποιων από αυτές τις πλατφόρμες, ο βαθμός της εξέλιξης είναι πολύ αβέβαιος και στην παρούσα φάση δεν μπορεί να στηριχθεί σε αυτή η δημιουργία επαρκούς ανταγωνισμού στον τοπικό βρόχο.

Επιπλέον, ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης ΟΤΕ είναι επίσης πιθανό να έχει πλεονεκτήματα αναφορικά με το κόστος σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους (ακόμη και όταν πραγματοποιούνται οι ίδιες επενδύσεις), καθώς ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης είναι πιθανό λόγω της υφιστάμενης υποδομής και της μεγάλης πελατειακής βάσης να έχει μεγαλύτερες ευκαιρίες οικονομιών σκοπού προκειμένου να αξιοποιήσει τις νέες επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να υφίστανται για τους νεοεισερχόμενους. Επιπλέον, ο ΟΤΕ έχει ευκολότερη πρόσβαση σε πιθανούς πελάτες λιανικής για τις νέες υπηρεσίες κατωτέρων σταδίων βάσει της χρήσης μεταλλικών βρόχων. Αυτοί οι σημαντικοί παράγοντες και άλλες διαφορές όπως το επίπεδο κινδύνου που αναλαμβάνεται, από τους νεοεισερχόμενους παρόχους, σημαίνουν ότι θα απαιτείται

μεγαλύτερη απόδοση της επένδυσης για αυτούς. Επομένως, οι παράγοντες αυτοί, καθένας χωριστά και κυρίως σωρευτικά, συνιστούν σημαντικό φραγμό εισόδου.

Η ΕΕΤΤ δεν γνωρίζει κάποιον νεοεισερχόμενο ο οποίος σκοπεύει να κατασκευάσει ένα νέο σταθερό χάλκινο δίκτυο πρόσβασης το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να υποκαταστήσει το σύνολο ή τμήμα του δικτύου του ΟΤΕ (και το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές).

4.4 Απουσία Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος στην αγορά, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες χονδρικής έχουν τη δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Η ΕΕΤΤ κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της εν λόγω αγοράς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένας αγοραστής χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης δεν είχε αξιόπιστες εναλλακτικές όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ΟΤΕ και ότι συνακόλουθα δεν υφίσταται αγοραστής που μπορεί να ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ η οποία θα μπορούσε να αντισταθμίσει την τεράστια ισχύ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά εντός των χρονικών πλαισίων της εξέτασής της. Στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η ως άνω διαπίστωση εξακολουθεί να ισχύει.

4.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό

Μία σημαντική ένδειξη της ύπαρξης ΣΙΑ είναι η ικανότητα ενός παρόχου να υιοθετεί πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό. Επιπλέον, η ύπαρξη των πρακτικών αυτών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό ενισχύει την άποψη ότι η *ex ante* ρύθμιση είναι αναγκαία προκειμένου να ξεπεραστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εάν υποθεθεί ότι ο

αποτελεσματικός ανταγωνισμός θα μπορούσε άλλως να περιορίσει τη συμπεριφορά στην αγορά του παρόχου με ΣΙΑ. Από την άποψη αυτή, σειρά ακροάσεων που έχουν διενεργηθεί από την ΕΕΤΤ στο χρονικό διάστημα μεταξύ του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών και της παρούσας εξέτασης, αναδεικνύουν ότι η εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ εξακολουθεί όχι μόνο να έχει τη δυνατότητα, αλλά και να αναπτύσσει περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές στη σχετική αγορά.

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης της παρούσας αγοράς είχε διαπιστωθεί ότι, παρά την ύπαρξη μιας σειράς προηγούμενων Αποφάσεων της ΕΕΤΤ που εγκρίνουν τα κοστολογικά μοντέλα που πρέπει να εφαρμοστούν για την παροχή τοπικών βρόχων και συναφών ευκολιών,³⁰ την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς για πλήρως αδεσμοποίητη και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, μέτρων ελέγχου τιμών για τις συναφείς ευκολίες, ο ΟΤΕ έχει κληθεί σε δύο εκτενείς ακροάσεις σχετικά με την πρακτική του που βλάπτει τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του. Και στις δύο αυτές υποθέσεις, επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ σημαντικά διοικητικά πρόστιμα για την αντι-ανταγωνιστική πρακτική του.

Στο διάστημα που ακολούθησε τον πρώτο γύρο ανάλυσης και παρά τη κανονιστική παρέμβαση της ΕΕΤΤ στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο με την επιβολή σειράς ρυθμιστικών υποχρεώσεων οι οποίες περαιτέρω εξειδικεύονται και εκτενώς αναλύονται στην εγκριθείσα νέα Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ, όπως ισχύει τροποποιηθείσα, η ΕΕΤΤ τόσο αυτεπαγγέλτως, κατόπιν σειράς παραπόνων / αναφορών, όσο και κατόπιν συγκεκριμένων καταγγελιών τηλεπικοινωνιακών παρόχων, διαπίστωσε σειρά παραβάσεων εκ μέρους του ΟΤΕ των υποχρεώσεών του στην αγορά ΑΠΤΒ, οι οποίες παράλληλα, σε κάποιες περιπτώσεις συνιστούσαν και καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης του στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, για τις οποίες και επέβαλε αυστηρές διοικητικές κυρώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

- i. Με την απόφαση 447/092/2007, επεβλήθη στην εταιρεία ΟΤΕ πρόστιμο ύψους 1.250.000 Ευρώ για μη συμμόρφωση της απόφαση Προσωρινών Μέτρων της ΕΕΤΤ³¹, η οποία

³⁰ Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 5.4

³¹ με ΑΡ.ΑΠ. 432/165/2007

επέβαλε την ολοκλήρωση σχετικών ενεργειών της ΟΤΕ ΑΕ αναφορικά με τη λειτουργικότητα και την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος W-CRM της ίδιας. Η εταιρεία ΟΤΕ δεν προέβη στις σχετικές ενέργειες εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

- ii. Με την Απόφαση 455/75/2007 επεβλήθη πρόστιμο ύψους 3.014.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ για μη συμμόρφωσή της απόφαση Προσωρινών Μέτρων³², η οποία ελήφθη κατόπιν μεγάλου αριθμού επιστολών και καταγγελιών των εταιρειών TELLAS, FORTHNET, VIVODI, TELEDOME, για διαπιστωμένες καθυστερήσεις παράδοσης βρόχων και άρσης βλαβών.
- iii. Με την Απόφαση 497/098/03-10-2008, επεβλήθη πρόστιμο ύψους 10.990.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ, για μη συμμόρφωση της με Απόφαση Προσωρινών Μέτρων³³, η οποία της επέβαλε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για την παροχή ΑΠΤΒ και να παραδώσει τους ήδη εκπρόθεσμους βρόχους, τα συνδετικά καλώδια και τα φρεάτια υποδοχής παρόχων.
- iv. Περαιτέρω, αναφορικά με ακρόαση που έλαβε χώρα το 2007, κατόπιν έγγραφης καταγγελίας τηλεπικοινωνιακού παρόχου και η οποία αφορούσε το ζήτημα της επαύξησης ζευγών από την εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ προς την καταγγέλλουσα, η ΕΕΤΤ με την με αριθμό 491/51/25-7-2008 Απόφασή της³⁴ έκρινε ότι ο ΟΤΕ:
- α: παραβίασε το άρθρο 44 του ν. 3431/2006 και την απορρέουσα από την απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ 388/012/30-5-2006 υποχρέωσή του για παροχή πρόσβασης και συναφών ευκολιών υπό όρους εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα, παρουσιάζοντας αντικειμενικά αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην παράδοση των αιτηθέντων ζευγών, χωρίς επαρκή αιτιολογία, καθυστερήσεις ικανές να παράγουν αποτελέσματα ίδια ή αντίστοιχα με εκείνα που θα είχε μία σαφής από μέρους του άρνηση ικανοποίησης των αιτημάτων αυτών, και
- β: παραβίασε το άρθρο 2^α του ν. 703/1977, δυνάμει του οποίου απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης

32 ΑΡ.ΑΠ. 439/041/07-06-2007

33 ΑΡ.ΑΠ. 455/71/2007

34 «Λήψη Απόφασης επί της από 24 Μαΐου 2007 ακρόασης κατά της εταιρείας «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.)» με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της από 14.2.2007 έγγραφης καταγγελίας της εταιρείας «TELLAS Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» με αριθ. πρωτ. ΕΕΤΤ 8600/14-2-2007 και των εκεί αποδιδόμενων στον ΟΤΕ παραβάσεων διατάξεων της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού»

οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές, μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή, ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, ως εν προκειμένω συμβαίνει με την σχέση Ο.Τ.Ε. και TELLAS. Ειδικότερα έκρινε ότι:

- η πρόσβαση στην εν λόγω διευκόλυνση (επαυξήσεις ζευγών) υπήρξε απαραίτητη για την TELLAS, αφού δεν διέθετε άλλο ισοδύναμο ή εναλλακτικό τρόπο για να παράσχει τις υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές.
- ο ΟΤΕ δεν παρουσίασε κάποια πραγματική αντικειμενική αιτιολογία για την άρνηση της πρόσβασης και συνεπώς ήταν σε θέση να παράσχει τα ζεύγη προς την TELLAS
- με την άρνηση του ΟΤΕ παρακωλύθηκε η εισαγωγή μίας νέας καινοτόμου υπηρεσίας στην αγορά των τηλεπικοινωνιών (TELLAS ZISTO -double play).
- η TELLAS ουδέποτε αρνήθηκε να καταβάλει το κόστος για τις αιτηθείσες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΕΤΤ, η υπό εξέταση συμπεριφορά του ΟΤΕ, είχε ως αποτέλεσμα να παρακωλύεται η εισαγωγή του νέου προϊόντος στην αγορά, “TELLAS ZISTO” στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, και κατά συνέπεια να υπονομευθούν τα οφέλη που θα αποκόμιζαν οι τελικοί χρήστες, δηλαδή οι καταναλωτές. Για τις ως άνω παραβάσεις επέβαλε πρόστιμο **9.000.000 ευρώ** (€ 1.000.000,00 για τις παραβιάσεις της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και € 8.000.000,00 για τις παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού)

- v. Παράλληλα εκκρεμεί η έκδοση απόφασης αναφορικά με ακρόαση της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ που έλαβε χώρα το 2007³⁵ σχετικά με ενδεχόμενες παραβιάσεις αφενός των υποχρεώσεων της για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς εγκαταστάσεις (ιδίως αναφορικά με την υλοποίηση αιτημάτων φυσικής συνεγκατάστασης) τις οποίες φέρει ως Οργανισμός με Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά, καθώς και αφετέρου των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού.

³⁵ 14-2-2007

Εξάλλου, το Σεπτέμβριο του 2008, κατόπιν Απόφασης της ΕΕΤΤ³⁶, κινήθηκε αυτεπαγγέλτως και σε συνέχεια επιστολών τηλεπικοινωνιακού παρόχους, διαδικασία ακρόασης κατά της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.).

4.6 Συμπεράσματα

Τα στοιχεία της εξέτασης της αγοράς από την ΕΕΤΤ οδηγούν στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική. Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να οριστεί ως έχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Οι κρίσιμοι παράγοντες που οδήγησαν την ΕΕΤΤ στα συμπεράσματα αυτά είναι οι εξής:

1. Ο ΟΤΕ παρέχει το 100% της σχετικής αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ (στοιχεία 31/08/2008). Όσον αφορά το μελλοντικό ανταγωνισμό, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα άσκησης σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης στον ΟΤΕ από ένα εναλλακτικό μεταλλικό δίκτυο τοπικής πρόσβασης, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.
2. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα θα υπάρξουν ανταγωνιστικές πιέσεις στην αγορά από τη χρήση κάποιας παρόμοιας πλατφόρμας (π.χ. δορυφόρος, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), ιδίως δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ΟΤΕ και των νεοεισερχόμενων παρόχων.

36 ΑΠ ΕΕΤΤ 494/100/10-9-2008 «Κλήση σε Ακρόαση των εταιρειών «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)» και “On Telecoms Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών Α.Ε.” με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)»

3. Η δομή της αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ δίνει τη δυνατότητα στον ΟΤΕ να χρεώνει τιμές μεγαλύτερες αυτών του ανταγωνιστικού επιπέδου εφόσον η αγορά μείνει αρρύθμιστη καθώς και να περιορίζει τη διαθεσιμότητα των τοπικών βρόχων μέσω στρατηγικών καθυστέρησης και μη παροχής πληροφοριών. Τα ζητήματα που σχετίζονται με οικονομίες κλίμακος και σκοπού, η ενίσχυση αγορών κατωτέρων σταδίων μέσω της ισχύος στην αγορά που προκύπτει από ευκολίες (ιστορικές ή νέες), η πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ και η ασυναγώνιστη πρόσβαση στους πελάτες περιορίζουν σημαντικά τη βιωσιμότητα της αυτό-παροχής από τους νεοεισερχόμενους.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

4.7 Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείται ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

5 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

5.1 Η Αδεσμοποίηση του Τοπικού Βρόχου

Πριν ενταχθεί στη λίστα των υποψήφιων αγορών της *Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η υποχρέωση της παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους είχε επιβληθεί ήδη από το έτος 2000, δυνάμει του Κανονισμού 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Η επιβολή της πρόσβασης αυτής αποσκοπούσε στην διευκόλυνση της ανάπτυξης ανταγωνισμού στις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονταν μέσω δικτύων τοπικής πρόσβασης των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης σταθερών δικτύων, και κυρίως, στην ανάπτυξη ανταγωνισμού και καινοτομιών στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι αποτελούν προϊόν χονδρικής το οποίο καθιστά δυνατό τον ανταγωνισμό σε μια σειρά λιανικών αγορών, όπως:

- η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο,
- η πρόσβαση στενής ζώνης για κλήσεις φωνητικής τηλεφωνίας και πρόσβαση dial-up internet access, και
- οι μισθωμένες γραμμές.
- Επομένως, η παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαθεσιμότητα μιας σειράς σημαντικών λιανικών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

5.1.1 Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές*³⁷ ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής *ex ante* υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή

³⁷ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

³⁷ Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές.

Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει *ex ante* υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν κρίνονται ως επαρκή ή άμεσα προκειμένου να ξεπερασθεί πιθανή αποτυχία της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη.

Αυτό είναι το πνεύμα της Νέας Σύστασης, η οποία αναφέρει³⁸: «*Το γεγονός ότι η παρούσα σύσταση προσδιορίζει τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες δικαιολογείται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση δεν σημαίνει ότι δικαιολογείται πάντοτε κανονιστική ρύθμιση, ούτε ότι στις εν λόγω αγορές θα επιβληθούν οι κανονιστικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στις ειδικές οδηγίες. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να επιβληθεί, ή πρέπει να αποσυρθεί, ρύθμιση εάν υπάρχει αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές αυτές χωρίς ρύθμιση, εάν δηλαδή κανένας φορέας δεν διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ. Οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι ενδεδειγμένες και να βασίζονται στο χαρακτήρα του εντοπιζόμενου προβλήματος, να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, και, συγκεκριμένα, να μεγιστοποιούν τα οφέλη για τους καταναλωτές, να διασφαλίζουν ότι δεν θα υπάρχει στρέβλωση ή περιορισμός του ανταγωνισμού, να ενθαρρύνουν αποδοτικές επενδύσεις στις υποδομές, να προάγουν την καινοτομία και να ενθαρρύνουν την αποτελεσματική χρήση και διαχείριση των ραδιοσυχνοτήτων και των πόρων αριθμοδότησης.»*

Όπου, για ιστορικούς, ή άλλους λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι *ex ante* υποχρεώσεις που επιβάλλονται από ΕΡΑ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για

³⁸ Σημείο 18 του Προοιμίου

συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσας ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, το οποίο μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία το άρθρο 37 παρ. 1 περίπτωση γ του Νόμου. Το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πρόσβασης* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία (1) κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως κατέχουσα ΣΙΑ.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Για τους λόγους που εξηγούνται στην Ενότητα 3 ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους. Το χάλκινο δίκτυο πρόσβασης χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος, το οποίο αναπτύχθηκε κυρίως υπό συνθήκες μονοπωλίου και με ευρείες οικονομίες κλίμακος και σκοπού. Το μη ανακτήσιμο κόστος και οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού αποτελούν έναν πολύ σημαντικό και μη παροδικό φραγμό εισόδου στην αγορά και, εάν δεν υπάρξει ρυθμιζόμενη πρόσβαση στην υποδομή δικτύου, η είσοδος στην αγορά είναι πιθανό να αποτραπεί. Επιτρέποντας σε ανταγωνιστές παρόχους να χρησιμοποιούν την υποδομή δικτύου του ΟΤΕ, οι φραγμοί εισόδου θα μειωθούν σημαντικά. Περαιτέρω, η δομή της σχετικής αγοράς, πίσω από τους εν λόγω φραγμούς εισόδου, δεν τείνει, στο σχετικό χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης, προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό [βλ. explanatory note, σελ. 31 τελευταία παράγραφος] [...]. Τέλος, όπως αναφέρεται στο Επεξηγηματικό Κείμενο της Νέας Σύστασης της Επιτροπής (σελ 32) «*Το δίκαιο του ανταγωνισμού θα ήταν ανεπαρκές προκειμένου να αντιμετωπίσει την αποτυχία της αγοράς, στην αγορά τοπικού βρόχου, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις συμμόρφωσης της παρέμβασης στην εν λόγω αγορά είναι εκτενείς (συμπεριλαμβάνοντας την ανάγκη αναλυτικών λογιστικών καταστάσεων, εκτίμηση κόστους και*

παρακολούθηση των όρων και των προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων).³⁹ [...]»

5.2 Προβλήματα Ανταγωνισμού

Ελλείπει, *ex ante* κανονιστικής παρέμβασης, η σχεδόν μονοπώλιακη θέση που κατέχει ο ΟΤΕ στον τοπικό βρόχο έχει μέχρι σήμερα οδηγήσει και φαίνεται ότι είναι δυνατό να εξακολουθήσει να οδηγεί σε μια σειρά πιθανών προβλημάτων ανταγωνισμού, τα οποία είναι κοινά σε όλα τα κράτη της Ε.Ε.. Η *ex ante* ρύθμιση καθίσταται αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα πιθανά προβλήματα, εφόσον προέκυπτε ότι η αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική.

Πράγματι, τα προβλήματα αυτά δεν είναι απλώς θεωρητικά στην Ελλάδα, όπου ο ΟΤΕ, παρά τον χαρακτηρισμό του ως «κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης» με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε επίπεδο υποχρεώσεων, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τον ορισμό του ως επιχείρησης κατέχουσας ΣΙΑ στην αγορά αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου και υποβρόχου κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ το 2006, έχει υποβληθεί – τόσο αυτεπαγγέλτως, όσο και κατόπιν καταγγελίας, όπως αναλύσαμε ανωτέρω στην Ενότητα 4.5, σε σειρά ακροάσεων ενώπιον της ΕΕΤΤ για πρακτικές του που βλάπτουν τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του, οι οποίες έλαβαν χώρα παρά την ύπαρξη *ex ante* ρυθμίσεων (συγκεκριμένα, την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς του ΟΤΕ, τον έλεγχο τιμών και των κοστολογικών υποχρεώσεων).⁴⁰

Ελλείπει *ex ante* ρύθμισης, τα προβλήματα αυτά του ανταγωνισμού θα είχαν επιδεινωθεί. Τα ζητήματα που αναφέρονται κατωτέρω περιγράφουν τόσο τα υπαρκτά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία έχουν εν όλω ή εν μέρει εμφανισθεί ή ενδέχεται να εμφανισθούν στη σχετική αγορά. Η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντόπισε η ΕΕΤΤ κατά την ανάλυση της αγοράς και εμπίπτουν, κατά κύριο λόγο, στη γενικότερη κατηγορία της «κάθετης επέκτασης» της ισχύος στην αγορά.

³⁹«Competition law would be insufficient to redress the market failure on the local loop market, as the compliance requirements of intervention in this market are extensive (including the need for detailed accounting, assessment of costs and monitoring of terms and conditions including technical parameters) ...»

⁴⁰ Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 4.5.

Άρνηση συναλλαγής και άρνηση πρόσβασης

Χωρίς την **υποχρεωτική** παροχή πρόσβασης, οι ανταγωνιστές πάροχοι του ΟΤΕ δεν θα είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά. Η διαπραγματευτική ισχύς τους για την απόκτηση της πρόσβασης αυτής, υπό εύλογους εμπορικούς όρους, είναι πολύ περιορισμένη. Η μόνη επιλογή τους θα είναι η είσοδος στην αγορά βάσει επένδυσης η οποία καθίσταται μη οικονομικά βιώσιμη. Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το είδος πρόσβασης που επιβάλλεται για την αποτελεσματική είσοδο και δραστηριοποίηση στην αγορά δεν αναφέρεται απλώς σε πρόσβαση στο χάλκινο δίκτυο τοπικής πρόσβασης, αλλά απαιτεί επίσης –εφόσον είναι αναγκαία– την παροχή πρόσβασης σε συναφείς εγκαταστάσεις (ευκολίες). Ιδιαίτερης σημασίας είναι η διαθεσιμότητα συνεγκατάστασης (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, όπου απαιτείται, της απομακρυσμένης συνεγκατάστασης και της εικονικής συνεγκατάστασης).

Είναι προφανές ότι, εφόσον δεν επιβληθεί υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο ΟΤΕ είναι πιθανό να αρνηθεί την αιτηθείσα πρόσβαση, ή να δεχθεί να την παράσχει με μη εύλογους ή/και μη οικονομικά βιώσιμους όρους (τεχνικούς, χρονικούς, οικονομικούς).

Επέκταση ισχύος δια άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης

Στις περιπτώσεις όπου η τιμολογιακή διάκριση δεν δύναται να επιτευχθεί λόγω επιβολής ρύθμισης των τιμών πρόσβασης, οι οργανισμοί με ΣΙΑ προβαίνουν σε συγκεκριμένες πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης πέρα της τιμολόγησης. Συγκεκριμένα παρέχονται υπηρεσίες υπό ευνοϊκότερους όρους στο λιανικό κλάδο του οργανισμού με ΣΙΑ, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχες παρεχόμενες υπηρεσίες στους νεοεισερχόμενους παρόχους να υπολείπονται σε ποιότητα. Παράλληλα ο οργανισμός με ΣΙΑ βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση λόγω της ιστορικής του παρουσίας στη σχετική αγορά. Συνέπεια των ανωτέρω είναι η αύξηση του κόστους των αντίστοιχων παρεχόμενων υπηρεσιών από τους νεοεισερχόμενους, γεγονός που οδηγεί σε μείωση των πωλήσεων.

Ελλείψει *ex ante* ρύθμισης, δύναται να ανακύψει μια σειρά προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών πρόσβασης) τα οποία έχουν ως εξής:

- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, πληροφοριών που παρέχονται στο λιανικό τμήμα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,

- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας που παρέχεται στο λιανικό κλάδο του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,
- Τακτικές καθυστερήσεις, όπως χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών και πληροφοριών μόνο μετά από διαπραγματεύσεις ή αποφάσεις της ΕΕΤΤ,
- Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων πρόσβασης και μη εύλογες υποχρεώσεις σύζευξης,
- Σχεδιασμός σημείων πρόσβασης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που απαιτούν από τους ανταγωνιστές τη χρήση των ίδιων προτύπων, πρωτοκόλλων ή σχεδίων,
- Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο πρόσβαση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

Τα ζητήματα προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών πρόσβασης) έχουν απασχολήσει κατά κύριο κύριο λόγο την ΕΕΤΤ, όπως προκύπτει από τα αναφερόμενα στην Ενότητα 4.5.

Επέκταση Ισχύος Μέσω Τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών

Προβλήματα τιμολόγησης δύναται να προκύψουν συνεπεία της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στην αγορά. Τα εν λόγω προβλήματα οδηγούν σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, και αναποτελεσματικότητα και επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Τα ως άνω προβλήματα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- **Υπερβολικές τιμές/ σταυροειδής επιδότηση:** Όταν επιβάλλεται υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επιδιώξει να ορίσει υπερβολικά υψηλές τιμές στην αγορά χονδρικής. Αυτό μπορεί να συμβεί με πολλούς τρόπους. Ελλείπει ex ante υποχρέωσης ελέγχου τιμών, η ως άνω

συμπεριφορά μπορεί να εκδηλωθεί απλώς αυξάνοντας τις τιμές σε επίπεδο ανώτερο του κοστοστρεφούς. Εξάλλου, ακόμη και με μηχανισμούς ελέγχου τιμών, όπως η κοστοστρέφεια, στρέβλωση στον ανταγωνισμό μπορεί να επιτευχθεί με **εσφαλμένο επιμερισμό** του κόστους στο προϊόν χονδρικής ή όταν η υποχρέωση κοστοστρέφειας καλύπτει την ανάκτηση αυξημένου κόστους που προέκυψε λόγω αναποτελεσματικότητας. Το ως άνω πρόβλημα θα απαιτούσε περαιτέρω την επιβολή υποχρεώσεων κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού.

- **Τιμολογιακές διακρίσεις:** Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό το κόστος χονδρικής των πελατών χονδρικής ή επιβάλλοντας σε αυτούς κόστη που δεν επιβαρύνουν το δικό του τμήμα λιανικής, θέτοντας τους εξωτερικούς πελάτες σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση.
- **Ληστρική (επιθετική) τιμολόγηση:** οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν υπερβολικά χαμηλές τιμές στους τελικούς χρήστες με σκοπό να αποκλείσουν την είσοδο των ανταγωνιστών τους στην αγορά λιανικής. Μπορεί να υπάρχει κίνητρο επέκτασης ισχύος στις λιανικές αγορές κατώτερων σταδίων στην προσπάθεια εξάλειψης ή περιορισμού ανταγωνιστικών πιέσεων μακροπρόθεσμα.
- **Συμπίεση περιθωρίου:** Μια καθετοποιημένη εταιρία με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ την οποία κατέχει στην ανάντη αγορά παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο, σε κατάντη λιανικές αγορές, χρεώνοντας σχετικά υψηλές τιμές για τους αποδεσμοποιημένους τοπικούς βρόχους σε επίπεδο χονδρικής και σχετικά χαμηλές τιμές στην αγορά λιανικής, ώστε οι άλλες εταιρίες να μην έχουν τη δυνατότητα, λόγω συμπίεσης περιθωρίου, να την ανταγωνιστούν αποτελεσματικά στη λιανική αγορά υπηρεσιών.

5.3 Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 37 παράγραφος 1 του *Νόμου* και το άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, να επιβάλει κάποια υποχρέωση ή υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση και τα άρθρα 41 έως 45 του Νόμου*. Οι υποχρεώσεις αυτές είναι οι εξής:

Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 44 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με την επιβολή από τη ρυθμιστική αρχή της υποχρέωσης για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών) και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης ή χρήσης ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών), η οποία περιλαμβάνει (άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου):
- α) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε καθορισμένα στοιχεία και/ή ευκολίες του δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο·
 - β) την καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση·
 - γ) τη μη ανάκληση ήδη χορηγηθείσας πρόσβασης σε ευκολίες·
 - δ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών χονδρικής για μεταπώληση από τρίτους·
 - ε) τη χορήγηση ανοικτής πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου·
 - στ) την παροχή συνεγκατάστασης ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης ευκολιών, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, κτιρίων ή ιστών·

- ζ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατεματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των ευκολιών για υπηρεσίες ευφών δικτύων ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα·
- η) την παροχή πρόσβασης σε συστήματα επιχειρησιακής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών·
- θ) τη διασύνδεση δικτύων ή συναφών εγκαταστάσεων.
- β. Την εξουσία της EETT να συνοδεύει την επιβληθείσα υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.
- γ. Την υποχρέωση της EETT να εξετάζει, προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα, την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με βάση μια σειρά από παράγοντες οι οποίοι περιλαμβάνουν ιδίως:
- α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον τύπο της διασύνδεσης και της πρόσβασης τις οποίες αφορά
- β) τη σκοπιμότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τις διαθέσιμες δυνατότητες·
- γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους·
- δ) την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού·
- ε) κατά περίπτωση, τα συναφή δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας·
- στ) την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 43 παρ. 1^α) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.
- β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο του Παραρτήματος ΙΙ του Νόμου και της Οδηγίας Πρόσβασης (εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει υποχρέωση παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο μέσω στρεπτού ζεύγους μεταλλικών αγωγών και των σχετικών διευκολύνσεων του άρθρου 44).
- γ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.
- δ. Την υποχρέωση υποβολής στην ΕΕΤΤ της Προσφοράς Αναφοράς και την εξουσία της να ελέγχει τη συμμόρφωσή της με τους όρους του Νόμου και να την τροποποιεί για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από αυτόν, επιβάλλοντας στον πάροχο που έχει ορισθεί ως κατέχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 43 παρ. 1 β) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.
- β. Η εν λόγω υποχρέωση εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης παρέχει αφενός μεν πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση εφαρμόζοντας ισοδύναμους

όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και αφετέρου ότι ο εν λόγω πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 43 παρ. 1 γ) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της EETT να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.
- β. Την εξουσία της EETT να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπίδωξη.

Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 45 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της EETT να επιβάλει υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου από την ανάλυση αγορά προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με

- συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών.
- β. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.
- γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.
- δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να απαιτεί την προσαρμογή των εν λόγω τιμών.
- ε. Τον κανόνα ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.
- στ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του.
- ζ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα, και ότι δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζομένων στην *Οδηγία για την*

Πρόσβαση, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.⁴¹

5.4 Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να αξιολογηθεί καλύτερα η ανάγκη για συγκεκριμένες κανονιστικές υποχρεώσεις είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ,⁴² εκτός αυτών που επιβλήθηκαν κατόπιν των Ακροάσεων που αναφέρονται στην Ενότητα 4.5, και συγκεκριμένα:

- Πριν από τον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, το 2006, είχαν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ όλες οι υποχρεώσεις σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, όπως προβλέπονταν από τον αμέσου εφαρμογής Κανονισμό 2887/2000/ΕΚ⁴³.
- Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ με την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, αφού κατέληξε στο

⁴¹ Οδηγία για την Πρόσβαση, Άρθρο 8(3), και άρθρο 42 παρ. 5 εδάφιο 2 του Νόμου.

⁴² Παρά το γεγονός ότι, δεδομένου του εύρους των πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό, οι οποίες ακολουθούνται από τον ΟΤΕ (βλέπε ανάλυση στην Ενότητα 4.5), η ΕΕΤΤ σαφώς θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να ενισχυθούν.

⁴³ Συγκεκριμένα, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 ο ΟΤΕ όφειλε:

- Να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των στοιχείων που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (Άρθρο 3, παράγραφος 1 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση διαφάνειας).
- Να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση πρόσβασης).
- Να παρέχει στους δικαιούχους ευκολίες ισοδύναμες με αυτές που παρέχονται στις δικές του υπηρεσίες ή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, υπό τους ίδιους όρους και εντός των ίδιων χρονικών πλαισίων (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση αμεροληψίας).
- Να χρεώνει τιμές για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και σε συναφείς ευκολίες, με βάση την αρχή της κοστοστρέφειας (Άρθρο 3, παράγραφος 3 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση κοστοστρέφειας).

συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ), της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Παροχή πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, και συγκεκριμένα παροχή πλήρως αδεσμοποίητης και μεριζώμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση.
 - Υποχρέωση Διαφάνειας, ιδίως Δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με το κατάλληλο περιεχόμενο.
 - Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.
 - Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
 - Υποχρέωση κοστοστρέφειας και ελέγχου τιμών.
- Εντός του ανωτέρω πλαισίου, η ΕΕΤΤ έχει αναπτύξει επιπλέον τις ανωτέρω υποχρεώσεις, εκδίδοντας μια σειρά Αποφάσεων σχετικά με τα εξής:
 - Τις γενικές αρχές των κοστολογικών μοντέλων που πρέπει να εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, καθώς και την τιμολόγηση αυτών.⁴⁴
 - τις Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθεισών στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Χονδρικής

⁴⁴ Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 211/3/16-4-2001, ΦΕΚ 466/Β/2001.

Αγοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ⁴⁵

- Την έγκριση και θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς⁴⁶ του ΟΤΕ για την (πλήρως και μεριζόμενη) αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/31-05-2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006) και σύμφωνα με τις γενικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε αυτή.
- Την κοστοστρέφεια των τιμών για την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες.⁴⁷

5.5 Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στα Άρθρα 8 (2), (3) και (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Συνεπώς, οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ πρέπει να βασίζονται στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται και να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες εν όψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου.

Η ΕΕΤΤ έχει εντοπίσει στην Ενότητα 5.2 ανωτέρω μια σειρά από πραγματικά και πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού που ανακύπτουν ή μπορεί να ανακύψουν από τη δεσπόζουσα θέση του ΟΤΕ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης στους μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και στις συναφείς ευκολίες. Ελλείνει κανονιστικής

45 ΑΠ ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 (ΦΕΚ 1151/Β/24-6-2008)

46 ΑΠ ΕΕΤΤ 429/015/04-04-2007 (ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007) η οποία ισχύει τροποποιηθείσα με την ΑΠ ΕΕΤΤ 443/028/09-07-2007 (ΦΕΚ 1555 Β/17-8-2007) και την ΑΠ ΕΕΤΤ 470/038/2008 (ΦΕΚ 490/Β/19-3-2008).

47 Απόφαση ΕΕΤΤ 253/87, (Φ.Ε.Κ. 720/Β/13-6-2002), Απόφαση ΕΕΤΤ 277/63, (Φ.Ε.Κ. 331/Β/20-3-2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 300/47, (Φ.Ε.Κ. 1925/Β/2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 334/45, (Φ.Ε.Κ. 1730/Β/2004), ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006 (ΦΕΚ 681/Β/2006), ΑΠ ΕΕΤΤ 418/016/19-01-2007 (ΦΕΚ 253/Β/2007), ΑΠ ΕΕΤΤ 443/068/9-7-2007 (ΦΕΚ 1422/Β/2008), ΑΠ ΕΕΤΤ 476/014/23-4-2008 (ΦΕΚ 904/Β/2008).

ρύθμισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο, εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης να υπάρξει κάποια ρεαλιστική πιθανότητα ανάπτυξης σημαντικού ανταγωνισμού στην Ελλάδα, δεδομένης της απουσίας ανταγωνιστικής υποδομής τοπικής πρόσβασης και της ύπαρξης φραγμών εισόδου.

Οι επιβαλλόμενες νέες ή και οι διατηρηθείσες σε ισχύ κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι κατάλληλες προκειμένου να διευκολύνουν, όχι μόνο την είσοδο των ανταγωνιστών στις λιανικές αγορές που επιλέγουν με την παροχή πρόσβασης στην υποδομή τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ υπό όρους και συνθήκες που προάγουν την αποδοτικότητα και ισχυροποιούν τον ανταγωνισμό, αλλά ιδίως την δραστηριοποίηση αυτών υπό όρους υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη και την ανάγκη να ενθαρρύνεται η αποδοτική επένδυση σε υποδομές και η προώθηση καινοτομιών. Όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι διαπιστωθείσες και παραμένουσες αποτυχίες της αγοράς δεν δύνανται να επιτευχθούν παρά μέσω σειράς κανονιστικών υποχρεώσεων οι οποίες θεωρούνται ως συμπληρωματικές ως προς τον τρόπο με τον οποίο η κάθε μία υποστηρίζει και ενισχύει τις υπόλοιπες και αντιστρόφως. **Στα πλαίσια αυτά προτείνει τη διατήρηση των ήδη επιβληθέντων στον πρώτο γύρο ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη συνέχεια:**

5.6 Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ παραθέτει τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ κρίνει ως κατάλληλες, εύλογες και αναλογικές κατά την παρούσα χρονική περίοδο δεδομένων των συνθηκών της αγοράς.

5.6.1 Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

Η ΕΕΤΤ προκειμένου να εκτιμήσει αν θα πρέπει να επιβληθεί μια υποχρέωση παροχής πρόσβασης και εάν αυτή κρίνεται ως αναλογική, θα πρέπει να λάβει υπόψη της τους παράγοντες που αναφέρονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 του Νόμου (άρθρο 12 (2) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Οι ως άνω παράγοντες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την *τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με το ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, τη δυνατότητα διάθεσης της προτεινόμενης πρόσβασης σε σχέση με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του*

κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους, καθώς και την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ισχύ στην αγορά χονδρικής, όπως ο ΟΤΕ, ενδέχεται να επιχειρήσει να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν χονδρικής προκειμένου να μην απολέσει την ισχύ του στην αγορά λιανικής (γεγονός που θα ήταν πιθανό μέσω της εισόδου νέων παρόχων στην αγορά). Συνεπώς, μη παρέχοντας πρόσβαση, ο πάροχος με δεσπόζουσα θέση στην αγορά, μπορεί να ενδυναμώσει την ισχύ του (και να χρεώνει μια υπερβολική τιμή στην αγορά λιανικής). Με αυτόν τον τρόπο ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ που έχει στην αγορά χονδρικής, καθώς και στην (πιθανόν) ανταγωνιστική αγορά λιανικής. Είναι σαφές ότι τα αποτελέσματα μιας τέτοιας συμπεριφοράς θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Από οικονομικής απόψεως, είναι αδύνατον οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι να μπορούν να αναπαράγουν (στο σύνολό του), το μεταλλικό τοπικό δίκτυο πρόσβασης του δεσπόζοντος φορέα εκμετάλλευσης εντός εύλογης χρονικής περιόδου. Ως εκ τούτου, ο μόνος τρόπος με τον οποίο δύναται να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής, είναι να υποχρεωθεί ο καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ να παρέχει πρόσβαση στο προαπαιτούμενο προϊόν χονδρικής που διαθέτει. Είναι ξεκάθαρο, ότι καμιά άλλη πιθανή ρυθμιστική υποχρέωση δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει το πιο πάνω πρόβλημα ανταγωνισμού και ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 44 του Νόμου (Άρθρο 12 της Οδηγίας για την Πρόσβαση).

Επί τη βάση της ως άνω διενεργηθείσης ανάλυσης αγοράς, η ΕΕΤΤ καταλήγει ότι κρίνεται απαραίτητο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της ex ante ρυθμιστικής υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και χρήσης συναφών ευκολιών δικτύου. Η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση, η οποία αποτελεί ένα από τα βασικά επανορθωτικά μέτρα που προβλέπει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων προβλημάτων της αγοράς, δεδομένου ότι αντικατοπτρίζει την φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος ανταγωνισμού, και συνιστά ένα εύλογο και αναλογικό ρυθμιστικό μέτρο. Ωστόσο, η υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών (συναφών) ευκολιών δικτύου δεν δύναται από μόνη της (δηλαδή, χωρίς την επιβολή περαιτέρω ρυθμιστικών υποχρεώσεων) να επιλύσει

τα προσδιορισθέντα προβλήματα ανταγωνισμού, όπως η υπερβολική τιμολόγηση και οι τακτικές διακριτικής μεταχείρισης (τιμολογιακές ή μη). Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ κρίνει ότι απαιτούνται συμπληρωματικά ρυθμιστικά μέτρα τα οποία αναλύονται κατωτέρω στην παρούσα Ενότητα.

Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τους υπόλοιπους παράγοντες όπως αυτοί προσδιορίζονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παρ. 5 του Ν. 3431/06 (άρθρα 8 και 12 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση), κρίνει ότι επί τη βάση της ισχύουσας πρακτικής και της εξέλιξης των προϊόντων, η διατήρηση της εν λόγω κανονιστικής υποχρέωσης εξακολουθεί να είναι αναγκαία και αναλογική.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης εάν η πρόσβαση στον τοπικό βρόχο διασφαλίζει τον ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα. Δεδομένου ότι η πρόσβαση επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανταγωνίζονται τον πάροχο με ΣΙΑ παρέχοντας ευρυζωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φωνής, η ρυθμιστική υποχρέωση πρόσβασης διασφαλίζει την εξέλιξη του ανταγωνισμού και επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανεβαίνουν στην επονομαζόμενη ‘σκάλα των επενδύσεων’ (ladder of investment) όσον αφορά την δημιουργία υποδομής.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθούν οι ακόλουθες υποχρεώσεις πρόσβασης:

- (1) Η διατήρηση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους και υποβρόχους μέσω της πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και της μεριζόμενης πρόσβασης. Σημειώνεται ότι επί του παρόντος, μόνο η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση και η μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους χρησιμοποιείται από τους εναλλακτικούς παρόχους για την διάθεση υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες, αν και οι δύο άλλες μορφές πρόσβασης (η πλήρης και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο) είναι επίσης επιβεβλημένες δυνάμει του πρώτου γύρου ανάλυσης.
- (2) Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε συναφείς ευκολίες οι οποίες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υπο-βρόχο, όπως η

συνεγκατάσταση, τα συνδετικά καλώδια⁴⁸ και στην περίπτωση του τοπικού υποβρόχου, η πρόσβαση σε σωλήνες / αγωγούς η οποία αναλύεται στη συνέχεια . Ο Νόμος (άρθρο 2 περίπτωση λστ) και η *Οδηγία Πλαίσιο* ορίζει τις ‘συναφείς ευκολίες’ ως ‘τις εγκαταστάσεις, υποδομές, τεχνικά μέσα, λογισμικό κλπ που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/ και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/ και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν επίσης συστήματα υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων’. Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, προκειμένου να εγκατασταθεί και να συνδεθεί κατάλληλα ο σχετικός εξοπλισμός ενός νέου παρόχου, απαιτείται και η επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση στ. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (στ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Η υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης, ανάλογα με την περίπτωση, πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές όπως τη φυσική συνεγκατάσταση⁴⁹, την απομακρυσμένη συνεγκατάσταση ή και την εικονική συνεγκατάσταση. Μέσω της συνεγκατάστασης ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους με το δίκτυο του μέσω ίδιας υποδομής ή μέσω υποδομής παρόχου της επιλογής του. Οι ειδικές μορφές όλων των επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται ως μέρος της Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης (Reference Unbundled Offer (RUO)) σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση ε. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (ε) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει – στα πλαίσια της

⁴⁸ Συνδετικά καλώδια δύναται να χρησιμοποιηθούν και στις περιπτώσεις όπου αντικειμενικά είναι τεχνικά ανέφικτη η χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις του τοπικού υποβρόχου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου στην εξωτερική καμπίνα με τον εξοπλισμό του παρόχου σε ανώτερο ιεραρχικά δικτυακό σημείο συνεγκατάστασης.

⁴⁹ Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει την συνεγκατάσταση εξοπλισμού του παρόχου σε ξεχωριστά δωμάτια παρόχων από το χώρο εγκατάστασης του εξοπλισμού του ΟΤΕ (είτε κάθε πάροχος ξεχωριστά είτε όλοι οι πάροχοι μαζί) και την παροχή συνεγκατάστασης υπό την μορφή co migling η οποία συνίσταται στην παροχή συνεγκατάστασης του εξοπλισμού του παρόχου στον ίδιο χώρο με τον εξοπλισμό του ΟΤΕ χωρίς την ύπαρξη χωρισμάτων και χωρίς την ανάγκη δημιουργίας ξεχωριστού δωματίου παρόχου. Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει επίσης και την περίπτωση εγκατάστασης καμπίνας του παρόχου στον προαύλιο χώρο ή την ταράτσα του κτιρίου του ΟΤΕ, υπό συνθήκες που εξειδικεύονται στην εκάστοτε Προσφορά Αναφοράς.

παροχής πρόσβασης στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο - να χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου. Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση η. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (η) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), ο ΟΤΕ πρέπει να υποχρεωθεί να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα λογισμικού που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών.

Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στα σημεία (1), (2), (3), ανωτέρω⁵⁰, αντιστοιχούν με αυτές που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ βάσει της Απόφασης 388/012/2006. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις πρέπει να διατηρηθούν.

Εκτός των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο. Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Σημείωμα της Νέας Σύστασης για τις Αγορές, κανονιστικές υποχρεώσεις όπως η από κοινού χρήση αγωγών (duct sharing), η πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα (dark fiber) και η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών σύνδεσης και μετάδοσης από την υπαίθρια καμπίνα (backhaul) πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεδομένου ότι, σε συμφωνία με το άρθρο 3 του Νόμου (Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*), οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να αποσκοπούν μεταξύ άλλων και στη παρακίνηση/προτροπή οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων σε υποδομές. Διακρίνονται δύο περιπτώσεις:

1) **Περίπτωση πρόσβασης στον υποβρόχο:** Υπό το συγκεκριμένο πρίσμα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, η παράλληλη υποχρέωση (ως συναφής ευκολία) πρόσβασης στους αγωγούς/ σωληνώσεις και στα φρεάτια του ΟΤΕ από την υπαίθρια καμπίνα μέχρι το Αστικό Κέντρο είναι ένα μέτρο εύλογο και αναλογικό, δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης στον υπό βρόχο δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί από τον πάροχο υπό όρους αποτελεσματικού ανταγωνισμού, χωρίς την παροχή της εν λόγω συναφούς ευκολίας. Ειδικότερα, τυχόν άλλοι διαθέσιμοι τρόποι υλοποίησης της πρόσβασης στον υποβρόχο απαιτούν δυσανάλογο κόστος και χρόνο ανάπτυξης για τον εναλλακτικό πάροχο. Η συγκεκριμένη υποχρέωση καλύπτει όλους τους ήδη κατασκευασμένους από τον ΟΤΕ, καθώς και τους μελλοντικούς αγωγούς/σωληνώσεις

⁵⁰ Στο πρώτο γύρο ανάλυσης δεν έγινε ρητή αναφορά στην υποχρέωση πρόσβασης σε σωλίνες / αγωγούς ως συναφής ευκολία.

και φρεάτια. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη υποδομή αγωγών για την κάλυψη των αναγκών των παρόχων, αλλά υπάρχει τυχόν διαθέσιμη υποδομή οπτικών ινών από τον υπαίθριο καταναμητή έως το αστικό κέντρο (π.χ. σε περίπτωση ONU), τότε ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα στο τμήμα του δικτύου του από την υπαίθρια καμπίνα ως το Αστικό Κέντρο.

Επειδή η πρόσβαση σε αγωγούς ενδεχομένως συνδέεται με άλλα προϊόντα ευκολιών, (πρόσβαση σε υπάρχοντα φρεάτια/μούφες, πρόσβαση σε νέα φρεάτια/μούφες, επεκτάσεις υπαρχόντων φρεατίων/μουφών κλπ. προϊόντα) ο ΟΤΕ καλείται να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί κάθε «εύλογο» (από άποψη τεχνικής υλοποίησης) αίτημα που αφορά στην παροχή πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις καθώς και άλλες τυχόν απαιτούμενες ευκολίες (π.χ. φρεάτια) του τμήματος πρόσβασης του δικτύου του.

2) Περίπτωση μη πρόσβασης στον υποβρόχο: Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η πρόσβαση στον υποβρόχο ενδέχεται να μην είναι πάντοτε η συμφερότερη λύση για το νεοεισερχόμενο εναλλακτικό πάροχο, παρότι μακροπρόθεσμα αυτή η λύση είναι προς όφελος του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με ERG Common Position on NGA, αυτό συμβαίνει διότι η λύση του υπο-βρόχου επιβαρύνει τον εναλλακτικό με τη συνεγκατάσταση σε επίπεδο υπαιθρίου καταναμητή δηλ. με ένα σχετικά υψηλό κόστος ίδιου εξοπλισμού, κόστη συναφών ευκολιών συνεγκατάστασης (προς τον εγκατεστημένο πάροχο) καθώς και επιπλέον διαδικασίες συνεγκατάστασης (οι οποίες μεταφράζονται σε πιθανό κόστος εργατικών και πιθανές καθυστερήσεις επιχειρησιακών πλάνων). Επιπλέον, τα ως άνω κόστη του εναλλακτικού παρόχου θα επιμεριστούν σε ένα μικρό σχετικά πλήθος υποψηφίων πελατών στον υπαίθριο καταναμητή (δεδομένου ότι η μέγιστη χωρητικότητα υπαιθρίου καταναμητή είναι περίπου τριακόσια (300) ζεύγη.

Ενόψει των ανωτέρω, στην περίπτωση που τελικά ένας εναλλακτικός επιλέξει τη λύση του υπο-βρόχου ενδέχεται να αναλαμβάνει σχετικά μεγαλύτερο επιχειρηματικό ρίσκο.

Αντίθετα μπορεί εάν ένας εναλλακτικός έχει στοχευμένη πελατεία π.χ. περιορισμένους επιχειρησιακούς πελάτες σε μια περιοχή η οποία καλύπτεται π.χ. από 2-3 υπαίθριους καταναμητές είναι πιθανόν μια άλλη λύση αντί του υπο-βρόχου να του προσέδιε μεγαλύτερες ευκαιρίες. Μια τέτοια λύση μπορεί να είναι π.χ. η υλοποίηση από τον ίδιο τον εναλλακτικό των τελευταίων δεκάδων ή εκατοντάδων μέτρων του δικτύου πρόσβασης από

τον υπαίθριο κατανεμητή μέχρι τον πελάτη.

Σε αυτή την περίπτωση η πιθανή πρόσβαση στους αγωγούς του εγκατεστημένου να προωθούσε περαιτέρω τις λύσεις για τον εναλλακτικό και κατά συνέπεια τον ανταγωνισμό. Λαμβάνοντας υπ' όψη τα άρθρα 42.5, εδάφιο 1, 44.3, ιδίως περιπτώσεις β και στ και 44 παρ.2 περιπτώσεις α, και δ του Ν. 3431/2006, η EETT οφείλει να φροντίζει το συμφέρον των τελικών χρηστών, τους περιορισμούς ως προς την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της λύσης του υπο-βρόχου, τη σχετικά υψηλή αρχική επένδυση ενός πιθανού εναλλακτικού και τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους της λύσης του υπο-βρόχου, την ανάγκη της μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Κατόπιν των ανωτέρω η EETT θεωρεί ότι σε περιπτώσεις που υπάρχει εύλογο αίτημα προς τον ΟΤΕ (από την άποψη του τεχνικά εφικτού και διαθέσιμου), ο ΟΤΕ υποχρεώνεται να παρέχει πρόσβαση σε διαθέσιμους αγωγούς/σωληνώσεις στο τμήμα του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο κατανεμητή έως το αστικό κέντρο.

Επιπλέον, των υπηρεσιών που παρατίθενται ανωτέρω, η EETT προτείνει επίσης να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες. Επιπλέον η EETT προτείνει να επιβληθεί η υποχρέωση στον ΟΤΕ να μην ανακαλεί την ήδη χορηγηθείσα πρόσβαση σε ευκολίες άρθρο 44 παρ.3 περίπτωση γ του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (γ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

Στα πλαίσια της υποχρέωσης πρόσβασης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεωθεί να ικανοποιεί αιτήματα για μετάβαση μεταξύ των ακόλουθων υπηρεσιών (οι διαδικασίες της μετάβασης θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην σχετική Προσφορά Αναφοράς, βλέπε κατωτέρω αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας):

- Από την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση στην αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη).
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη) στην χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση.
- Από τη μεριζόμενη πρόσβαση στην πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.

- Από την πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση στη μεριζόμενη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους ενός παρόχου σε αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους άλλου παρόχου.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου (Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η EETT θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαίτερος προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του ΟΤΕ. Η EETT θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση της υποχρέωσης προσφοράς Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών και αποκατάσταση βλαβών. Η EETT είναι της άποψης ότι θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά.

Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών (Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα συνεχίσουν να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Προκειμένου να διασφαλισθεί μεταξύ άλλων η αποτελεσματικότητα του Βασικού SLA, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση δημοσίευσης δεικτών αποδοτικότητας (Performance Indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, κατόπιν σχετικού αιτήματος της EETT

Επιπλέον, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs “πέραν του Βασικού” (Advanced SLAs). Για τον σκοπό αυτό, η EETT θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

5.6.2 Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης)

Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης, και ιδίως όταν έχει επιβληθεί και υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια ισχυρή υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (υποχρέωση αμεροληψίας) είναι το μόνο ρυθμιστικό μέτρο το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει ευθέως τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Η ΕΕΤΤ είναι επιφορτισμένη να επιβάλει – όπου το θεωρεί κατάλληλο - υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης σε συνδυασμό με τις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις πρόσβασης. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης στον ΟΤΕ για όλες τις υποχρεώσεις πρόσβασης που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Αυτό σημαίνει ότι ο ΟΤΕ υποχρεούται να εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους εντός προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και επί τη βάση προδιαγραφών ποιότητας που είναι τουλάχιστον ισότιμες με αυτές που παρέχονται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Κατά την παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης, δεν επιτρέπεται να υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, σύζευξη υπηρεσιών ή ευκολιών (εκτός και εάν αυτή δικαιολογείται από τεχνικής σκοπιάς), καθώς και αδικαιολόγητα επαχθείς συμβατικοί όροι. Επιπροσθέτως, είναι απαραίτητο οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τον ΟΤΕ στα πλαίσια της παροχής αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης σε έναν εναλλακτικό πάροχο, να μην χρησιμοποιούνται (με οποιοδήποτε τρόπο) από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ, και να υπάρχει ρητή έγγραφη δέσμευση προς τον σκοπό αυτό.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει και τα πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ. Το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν προνομαχική πρόσβαση στα εν λόγω πληροφοριακά συστήματα χονδρικής και ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει πρωτίστως και την **τιμολόγηση**. Συνεπώς, οι τιμές του ΟΤΕ για τον τοπικό βρόχο και συναφείς ευκολίες θα πρέπει να είναι ίδιες για τους τρίτους και το λιανικό της άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Έτσι, η χρήση των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή των θυγατρικών της επιχειρήσεων πρέπει να πραγματοποιείται με όμοιους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προσφέρονται σε τρίτους, δηλαδή η χρήση των υπηρεσιών και για τους τρίτους πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες που επιβάλλονται στο λιανικό της άκρο. Η αρχή αυτή πρέπει να εφαρμόζεται για την παροχή πλήρους και μεριζόμενου βρόχου καθώς επίσης για τις σχετικές συναφείς ευκολίες.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της ένα επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, καθότι ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατόν να βασισθούν οι όροι των Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας αποκλειστικά στις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ.

5.6.3 Υποχρέωση Διαφάνειας

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πέραν των υποχρεώσεων πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, είναι αναλογικό και αιτιολογημένο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης διαφάνειας, ως συμπληρωματικό μέτρο. Η εν λόγω υποχρέωση περιλαμβάνει την υποχρέωση δημοσίευσης σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο, η οποία θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΕΤΤ και θα αποτελεί την βάση για την σύναψη συμφωνιών παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο. Η ως άνω υποχρέωση διασφαλίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες, στις οποίες δεν θα είχαν αλλιώς πρόσβαση. Αυτό

διευκολύνει την είσοδό τους στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό. Τα μέτρα διαφάνειας παρέχουν επίσης μια μέθοδο για να διασφαλισθεί η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, καθότι οι πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εκτιμηθεί εάν υφίσταται τέτοια συμμόρφωση δεν θα ήταν άλλως διαθέσιμες. Συνεπώς, η EETT θεωρεί ότι δια της ρυθμιστικής υποχρέωσης της διαφάνειας αντιμετωπίζεται ευθέως η φύση ορισμένων βασικών προβλημάτων που σχετίζονται με τις εμπορικές πρακτικές του ΟΤΕ κατά την παροχή αδεσμοποιητών τοπικών βρόχων, και είναι σύμφωνη με τα Άρθρα 9 (2) και (4) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο ββ) του Νόμου (άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση) προβλέπει ότι η EETT δύναται να αιτείται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μια περιγραφή των σχετικών προσφορών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Επιπροσθέτως, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν τον πάροχο, καθώς και την τεχνολογία για τις σχετικές υπηρεσίες σύνδεσης (backhaul links).

Για την περίπτωση όπου ένας πάροχος, σύμφωνα με το Άρθρο 44 του Νόμου (12 της Οδηγίας για τη Πρόσβαση), έχει την υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου αναφορικά με την αδεσμοποιητή πρόσβαση σε μεταλλικούς βρόχους, το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) του Νόμου (άρθρο 9 (4) της Οδηγίας για τη Πρόσβαση) απαιτεί την δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα II του νόμου και της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*.

Η EETT προτείνει να επιβληθεί η ως άνω υποχρέωση στον ΟΤΕ. Το Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου περιέχει την λίστα με τα κατ' ελάχιστον στοιχεία που πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η EETT προτείνει να αναθεωρείται κατόπιν πρωτοβουλίας της EETT ή να εξετάζεται το ενδεχόμενο αναθεώρησής της κατόπιν

θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ η οποία θα εκδοθεί κατόπιν της έγκρισης από την ΕΕ του προτεινόμενου Σχεδίου Μέτρων για την υπό εξέταση αγορά, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από κάποιον άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα καλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.

Στις περιπτώσεις που κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα

ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις/ αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς.

Σε κάθε περίπτωση πριν την εφαρμογή της αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς θα δίνεται εύλογο χρονικό διάστημα στους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να προετοιμαστούν για τις επικείμενες αλλαγές.

Το Άρθρο 43 παρ.3 του Νόμου (9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να υποχρεώσει ένα πάροχο με ΣΙΑ, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η ορισμένες των ως άνω πληροφοριών δεν παρέχονται επί του παρόντος από τον ΟΤΕ στην Προσφορά Αναφοράς του. Το Άρθρο 43 παρ.2 του Νόμου -9 (3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησής τους, και ότι η ΕΕΤΤ δύναται να επιφυλάσσεται να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Πέραν της ως άνω υποχρέωσης, ο ΟΤΕ πρέπει να συνεχίσει να παρέχει στην ΕΕΤΤ αναλυτική αναφορά σχετικά με όλους τους δείκτες αποδοτικότητας (performance indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θα πρέπει να έχει επίσης δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα/ λογισμικό/ βάση δεδομένων το οποίο χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό ή/ και την αποθήκευση των τιμών των δεικτών αποδοτικότητας (Key Performance Indicators (KPI)), προκειμένου να μπορεί να εξάγει πληροφορίες με δική της πρωτοβουλία. Επιπλέον, οι άλλοι πάροχοι θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους δείκτες αποδοτικότητας/ δεδομένα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες τους και τις

συναλλαγές τους με τον ΟΤΕ. Τέλος, κατόπιν λήψης σχετικού αιτήματος από την ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την υποχρέωση να δημοσιεύει στον δικτυακό του τόπο ορισμένους ή και όλους τους δείκτες αποδοτικότητας με κατάλληλη μορφή, διασφαλίζοντας την αρχή του επιχειρηματικού απορρήτου καθώς και την εμπιστευτικότητα κρίσιμων εμπορικών πληροφοριών (λχ. μέσες ή συνολικές εκτιμήσεις, ή αναλυτικά τις τιμές των δεικτών χωρίς να προσδιορίζεται το όνομα του παρόχου). Το ως άνω μέτρο θα επιτρέψει στην ΕΕΤΤ να εποπτεύει καλύτερα, καθώς και να προλαμβάνει την όποια τυχόν διακριτική μεταχείριση άλλου παρόχου αναφορικά με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης και συναφών ευκολιών. Οι δείκτες αποδοτικότητας δύνανται να περιλαμβάνουν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα κάτωθι στοιχεία:

- Αριθμό αιτούμενων αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης).
- Αριθμό παραδοθέντων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης και αριθμό βρόχων που παραδόθηκαν εγκαίρως ή με καθυστέρηση).
- Αριθμός απορριφθέντων αιτήσεων τοπικών βρόχων/ αιτιολογία της απόρριψής τους.
- Αριθμός ενεργών αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (πλήρης αδεσμοποίητη πρόσβαση και μεριζόμενη).
- Αριθμός καταργηθέντων βρόχων.
- Αριθμός αναφερόμενων βλαβών (ανά προτεραιότητα, χωριστά για πλήρη και μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση).
- Αριθμός βλαβών που αποκαταστάθηκαν εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στο συμφωνημένο SLA.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να διατηρηθεί – στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας - η υποχρέωση να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους επί τη βάση της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, καθώς και κάθε SLA (πέραν του βασικού)

που παρέχεται στους εναλλακτικούς παρόχους από τον ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής διαπραγμάτευσης.

5.6.4 Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 43, Παρ. 1 γ του Νόμου, η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από μια επιχείρηση με κάθετη διάρθρωση να καθιστά διακριτές και διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές της τιμολογήσεις προκειμένου να ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η τήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας και να αποτρέπεται ενδεχόμενη σταυροειδής επιδότηση. Για το σκοπό αυτόν η Ε.Ε.Τ.Τ με απόφασή της μπορεί να καθορίζει τα τηρούμενα στοιχεία, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. και τη λογιστική μέθοδο, που πρέπει να χρησιμοποιούνται για καθορισμένες δραστηριότητες.

Επιπλέον, στο άρθρο 11 της Οδηγίας για την Πρόσβαση (Access Directive) αναφέρεται ότι η Εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να απαιτήσει από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η συμμόρφωση, όπου υπάρχει απαίτηση αμεροληψίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 ή, όπου είναι απαραίτητο, να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση (σταυροειδής επιδότηση).

Η υποδομή στο δίκτυο πρόσβασης της οποίας κύριος είναι ο ΟΤΕ, δίδει σε αυτόν μια προνομιακή δύναμη / παρουσία στο σύνολο των λιανικών αγορών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό, από την πρόσβαση των εναλλακτικών παρόχων σε αυτήν την υποδομή, η ΟΤΕ ΑΕ θα μπορούσε να επιδιώξει να κάνει κατάχρηση αυτής της ισχύος προκειμένου να εκτοπίσει τους ανταγωνιστές της από τις αγορές λιανικής μέσω σταυροειδών επιδοτήσεων ή πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) / ή και συμπίεσης τιμών και κατά συνέπεια συγχρόνως να περιορίσει την άσκηση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής.

Η καθετοποιημένη δομή της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ (βάσει της οποίας δραστηριοποιείται τόσο στις ανάντη αγορές χονδρικής, όσο και στις κατάντη αγορές υπηρεσιών) μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών χονδρικής και λιανικής, όπως εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αυτές οι ως άνω πραγματικές

ή πιθανές στρεβλώσεις μπορούν να αντιμετωπισθούν μέσω της επιβολής υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού.

Επομένως, έχοντας υπόψη την κάθετη ολοκλήρωση της ΟΤΕ ΑΕ (ιδίως μετά την πρόσφατη απορρόφηση της θυγατρικής της ΟΤΕnet), τα χαρακτηριστικά της φύσεως της υποδομής της ΑΠΤΒ και την δυναμική του ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση του λογιστικού διαχωρισμού είναι αναλογική και αποτελεί την ελάχιστη απαραίτητη προϋπόθεση για να εξασφαλιστεί ο εντοπισμός από την ΕΕΤΤ πρακτικών διακριτικής μεταχείρισης από τον ΟΤΕ μεταξύ του λιανικού του άκρου και των άλλων παρόχων, σταυροειδών επιδοτήσεων ή / και πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) / ή και συμπίεσης τιμών που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επομένως, επιτελούνται και οι στόχοι που περιγράφονται το στο άρθρο 43, Παρ. γ του Νόμου.

Η μεθοδολογία της εφαρμογής της υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού καθορίστηκε με την απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών), κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης.

5.6.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 3431, η ΕΕΤΤ μπορεί με απόφασή της, να επιβάλλει υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων κοστοστρεφούς τιμολόγησης, καθώς και υποχρεώσεων σχετικών με τα συστήματα κοστολόγησης για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης ή / και πρόσβασης σε περίπτωση, που από την ανάλυση της αγοράς προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών. Η απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., λαμβάνοντας υπόψη την επένδυση του εν λόγω

φορέα εκμετάλλευσης, επιτρέπει στο φορέα αυτόν έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, συνεκτιμώντας τους συναφείς κινδύνους.

Η ΟΤΕ ΑΕ κατέχει μονοπωλιακή θέση στις προσφορές υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, οπότε θα μπορούσε να καθορίσει τις τιμές της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο καθώς επίσης τις τιμές των συναφών ευκολιών χωρίς ανταγωνιστική πίεση προς ζημία των ανταγωνιστών της στις αγορές λιανικής και συνεπώς προς ζημία των καταναλωτών.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η απουσία υποχρέωσης ελέγχου τιμών με την μεθοδολογία της κοστοστρέφειας θα επέτρεπε στην ΟΤΕ ΑΕ να ωφεληθεί από έσοδα που αποκτώνται λόγω της μονοπωλιακής της θέσης στην παροχή υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών. Ένα τέτοιο έσοδο θα διαστρέβλωνε τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης ενός δίκαιου ανταγωνισμού στην αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης. Εξάλλου, μία τεχνητή αύξηση του κόστους του τοπικού βρόχου ή του κόστους των συναφών ευκολιών για τους παρόχους θα απεικονιζόταν στις αγορές λιανικής, και θα επιβράδυνε την ανάπτυξη της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης.

Στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο αναφέρεται ρητά ότι «Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 4, οι κοινοποιημένοι φορείς εκμετάλλευσης χρεώνουν την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς εγκαταστάσεις, με βάση το κόστος».

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι οι τιμές των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών πρέπει να απεικονίζουν τα κόστη. Η επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας επιβάλλεται προκειμένου να προστατευτεί η αγορά από καταστάσεις στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η υποχρέωση λαμβάνεται υπό το σκεπτικό των αναφερόμενων στο άρθρο 45 παρ. 2 του Ν 3431 «η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει, ότι κάθε επιβαλλόμενος μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μέθοδος τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση, τον βιώσιμο ανταγωνισμό, καθώς και ότι μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές. Μπορεί επίσης να λαμβάνει τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές».

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβολή υποχρέωσης κοστοστρεφούς τιμολόγησης των υπηρεσιών τοπικού βρόχου και συναφών ευκολιών στην ΟΤΕ ΑΕ είναι εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση στην ΟΤΕ ΑΕ να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, βάσει της

μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των Παγίων (MMEK/TK (LRAIC/Current Cost)). Η EETT προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει τιμές :

-για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο βάσει της μεθοδολογίας MMEK-TK με μοντέλο "top-down καθώς και

-για τις συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, βάσει της μεθοδολογίας MMEK-TK με μοντέλα bottom-up

Η μεθοδολογία της κοστολόγησης καθορίστηκε με την απόφασή της EETT 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η EETT εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της ανωτέρω απόφασης, οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την EETT. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται Δήλωση Συμμόρφωσης από την EETT, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Περαιτέρω, οι τιμές των υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, πρέπει να διαμορφώνονται ώστε να προάγουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, με ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή ότι οι τιμές δεν δημιουργούν εμπόδια εισόδου στην αγορά. Ιδιαίτερα, απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι τιμές να διαμορφώνονται ώστε να μην υπάρχουν πρακτικές του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) ή και συμπίεσης τιμών μεταξύ των τιμών των υπηρεσιών της πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο ή τις συναφείς υποδομές και στις τιμές των σχετικών υπηρεσιών λιανικής που προσφέρει το λιανικό άκρο της ΟΤΕ ΑΕ.

Για τις περιπτώσεις όπου η ΟΤΕ ΑΕ δεν παρέχει στην EETT ακριβή στοιχεία για τον έλεγχο τιμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του όπως αυτές ορίζονται στην ΑΠ EETT 482/051/26-05-2008, η EETT δύναται να εξάγει τιμές:

- είτε εφαρμόζοντας τη μέθοδο σύγκρισης τιμών (benchmarking), (λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), όπως ορίζεται στο Άρθρο 45, παρ. 6 του Νόμου 3431/2006)
- είτε χρησιμοποιώντας τεχνικοοικονομικά μοντέλα άλλα από αυτά της ΟΤΕ ΑΕ, χρησιμοποιώντας δεδομένα / πληροφορίες που έχει η ίδια συλλέξει, και να απαιτήσει την άμεση εφαρμογή των τιμών αυτών (άρθρα 45 παρ. 4του Ν, 3431/2006).

5.7 Περίληψη προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει, σχετικά με την αγορά χονδρικής παροχής Αδεσμοποίητης Πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους, να επιβληθούν οι ακόλουθες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στον ΟΤΕ:

1. Υποχρέωση Πρόσβασης

- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στις ακόλουθες υπηρεσίες και ευκολίες:
 - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
 - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
 - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
 - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
 - ✓ Συνεγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης, και όπου είναι κατάλληλο της απομακρυσμένης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
 - ✓ Συναφείς ευκολίες συμπεριλαμβανομένου της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
 - ✓ Τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου αναφορικά με αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους και
 - ✓ Πρόσβαση σε συστήματα λογισμικού απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης σε τοπικούς βρόχους.

- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες και ευκολίες σύμφωνα με την ισχύουσα προσφορά αναφοράς (RUO) έως ότου αυτή αναθεωρηθεί.
- Ο ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες.
- Ο ΟΤΕ θα παρέχει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών που διευκρινίστηκαν ανωτέρω.
- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να προβεί στην σύναψη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (SLAs) αναφορικά με τις προαναφερόμενες υπηρεσίες και ευκολίες.

2. Υποχρέωση Αμεροληψίας

- Ο ΟΤΕ θα εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Υποχρέωση Διαφάνειας

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση διαφάνειας και θα δημοσιεύει κατάλληλη προσφορά αναφοράς. Η προσφορά αναφοράς θα περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που εκτίθενται στο Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση (και θα εξακολουθήσει να παρέχει τις ίδιες προσφορές) σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.
- Ο ΟΤΕ θα δημοσιοποιεί συγκεκριμένες πληροφορίες, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης καθώς και τιμές.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να δημοσιεύει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.

- Ο ΟΤΕ θα κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίητης πρόσβασης που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους επί τη βάσει του δημοσιευμένου RUO, καθώς και όλα τα ‘πέραν του Βασικού’ SLAs (Advanced SLAs) που παρέχει ο ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής συμφωνίας

4. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις» (με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης).

5. Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστοστρέφειας

- Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει τιμές :
 - για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλο "top-down καθώς και
 - για τις συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση. βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλα bottom-up

5.8 Ερωτήσεις της Διαβούλευσης Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με την φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπο-βρόχου και μη χρήσης υπο-βρόχου.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων⁵¹

ATM	Asynchronous Transfer Mode – ένα πρωτόκολλο επικοινωνίας το οποίο επιτρέπει την μετάδοση δεδομένων σε υψηλή ταχύτητα.
Backhaul (ATM)	Χονδρική υπηρεσία σύνδεσης η οποία παρέχει χωρητικότητα ανάμεσα στο δικτυακό εξοπλισμό ενός παρόχου σε τοπικό κέντρο και σε ανώτερα ιεραρχικά σημεία του δικτύου.
BBRAS	Broadband Remote Access Server - το BBRAS είναι ένα σημείο συγκέντρωσης της κίνησης των συνδρομητών.
Bitstream	Οι υπηρεσίες πρόσβασης υψηλής ταχύτητας bitstream (παροχή υπηρεσιών DSL από τον κυρίαρχο πάροχο) συνίστανται στην εγκατάσταση μιας σύνδεσης πρόσβασης υψηλής ταχύτητας στις εγκαταστάσεις του πελάτη (π.χ. εγκαθιστώντας εξοπλισμό ADSL και προγραμματίζοντας το δίκτυο τοπικής πρόσβασης) το οποίο διατίθεται σε τρίτους παρόχους υπηρεσιών, προκειμένου να τους επιτρέψει να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες υψηλών ταχυτήτων στους πελάτες. Ο πάροχος bitstream δύναται επίσης να παρέχει υπηρεσίες μετάδοσης για μεταφορά σε «υψηλότερο» επίπεδο στην ιεραρχία του δικτύου, όπου οι πάροχοι υπηρεσιών μπορεί να διαθέτουν ήδη κάποιο σημείο παρουσίας (π.χ. σε επίπεδο κόμβου transit), επίσης γνωστές ως υπηρεσίες μετάδοσης 'backhaul'.
Συνεγκατάσταση	Η παροχή, από έναν πάροχο Α σε έναν πάροχο Β, πρόσβασης σε υλική υποδομή (ιδίως φυσικό χώρο και φυσικές εγκαταστάσεις) η οποία επιτρέπει στον πάροχο Β να εγκαταστήσει εξοπλισμό στις εγκαταστάσεις του παρόχου Α.
Τοπικός βρόχος	Τοπικός βρόχος σημαίνει το φυσικό συνεστραμένο ζεύγος μεταλλικής ζεύξης που συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με το βασικό πλαίσιο διανομής (main distribution frame) ή αντίστοιχη ευκολία στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο.
CPE	Customer Premises Equipment - Εξοπλισμός Εγκαταστάσεων Πελάτη σημαίνει τον τερματικό εξοπλισμό, όπως τερματικά, τηλέφωνα modems, κ.α. τα οποία εγκαθίστανται στις εγκαταστάσεις του πελάτη.

⁵¹ Οι παρακάτω επεξηγήσεις αποδίδουν το περιεχόμενο λέξεων ή φράσεων που χρησιμοποιούνται από την ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης, παρέχονται αποκλειστικά για λόγους καλύτερης κατανόησης του εν λόγω κειμένου και δεν συνιστούν νομικούς ορισμούς των σχετικών λέξεων ή φράσεων

DSL	Digital Subscriber Line - Η τεχνολογία DSL επιτρέπει τη χρήση χάλκινου καλωδίου για μεταφορά δεδομένων με υψηλή ταχύτητα.
DSLAM	Ο Πολυπλέκτης/ Αποπολυπλέκτης συνδρομητικών γραμμών.
Οπτική Ίνα	Η πλαστική ή γυάλινη (silicon dioxide) ίνα, η οποία χρησιμοποιείται για τη μετάδοση πληροφοριών με τη χρήση υπέρυθρων ή ορατού φωτός ως μέσου μεταφοράς (συνήθως laser).
Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση (ΣΑΠ)	Η χρήση ασύρματης τεχνολογίας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε τελικούς χρήστες.
Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο	Η παροχή σε δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή σε υποβρόχους του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης που παρέχει τη δυνατότητα χρήσης του συνόλου του φάσματος συχνότητας του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους.
Hot spot	Δημόσιος Χώρος στον οποίο παρέχεται ασύρματη κάλυψη στο διαδίκτυο.
IP	Το Internet Protocol είναι το πρωτόκολλο επικοινωνίας για τη μετάδοση δεδομένων στο διαδίκτυο.
Αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου	Η διαδικασία με την οποία οι τοπικοί βρόχοι αποσυνδέονται φυσικά από το δίκτυό τους και συνδέονται στο δίκτυο ενός ανταγωνιστή παρόχου. Αυτό επιτρέπει σε παρόχους εκτός του κυρίαρχου παρόχου να χρησιμοποιούν τον τοπικό βρόχο για την παροχή υπηρεσιών απευθείας στους πελάτες.
Μεριζόμενη πρόσβαση στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο	Η παροχή σε ένα δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή υποβρόχο του κοινοποιημένου παρόχου, η οποία επιτρέπει τη χρήση της ζώνης του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που δεν χρησιμοποιείται για φωνή. Ο τοπικός βρόχος εξακολουθεί να χρησιμοποιείται από τον κοινοποιημένο πάροχο για την παροχή τηλεφωνικής υπηρεσίας στο κοινό.
Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο	Η συμφωνία που επιτρέπει στους παρόχους να διασυνδέονται με το τοπικό δίκτυο πρόσβασης στο πρώτο σημείο σύνδεσης το οποίο είναι συνήθως στην άκρη του δρόμου.

Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO)

Τα κάτωθι στοιχεία συνιστούν τον κατάλογο με τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση του ΟΤΕ.

A. Προϋποθέσεις αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται η πρόσβαση που καλύπτει ειδικότερα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους

β) Πρόσβαση στη μη φωνητική περιοχή του φάσματος συχνοτήτων ενός τοπικού βρόχου, στην περίπτωση μεριζώμενης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

2. Πληροφορίες που αφορούν τις θέσεις των τόπων φυσικής πρόσβασης,⁵² και την διαθεσιμότητα τοπικών βρόχων (συμπεριλαμβανομένων των ανενεργών) σε συγκεκριμένα σημεία του δικτύου πρόσβασης (δηλ. ελεύθερα, κατελημμένα (ενεργά), δεσμευμένα, βλαμμένα ζεύγη).

3. Τεχνικές προϋποθέσεις που αφορούν την πρόσβαση και τη χρήση τοπικών βρόχων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών του ανεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους στον τοπικό βρόχο.

4. Διαδικασίες παραγγελιών⁵³, μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών και παροχής υπηρεσιών, διαδικασίες για όλες τις δυνατές μεταβάσεις από πάροχο σε πάροχο, περιορισμοί χρήσης.

5. Πιστοποίηση παράδοσης παραλαβής τοπικού βρόχου με κριτήρια παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών. Σχετικές μετρήσεις.

B. Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

1. Πληροφορίες σχετικά με τα Δικτυακά Κέντρα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης.

⁵² Η διάθεση των πληροφοριών μπορεί να περιοριστεί στους ενδιαφερόμενους για να αποφευχθούν θέματα δημόσιας ασφάλειας

⁵³ Στις περιπτώσεις εκείνες όπου αιτήματα για ΑΠΤΒ σχετίζονται και με αιτήματα φορητότητας ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει, στο μέτρο που τον αφορά, την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών προς τον τελικό χρήστη.

2. Δυνατότητες συνεγκατάστασης στα Δικτυακά Κέντρα που αναφέρονται στο σημείο 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, ενδεχομένως, της καμπίνας στον προαύλιο χώρο, της απομακρυσμένης, της σύμμεικτης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
3. Αναλυτική περιγραφή των συναφών ευκολιών, του ασυρματικού backhaul και της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
4. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, στον εξοπλισμό που μπορεί να συνεγκατασταθεί.
5. Θέματα ασφαλείας: μέτρα που λαμβάνονται από τον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης για την ασφάλεια των χώρων του.
6. Προϋποθέσεις πρόσβασης για το προσωπικό ανταγωνιστικών φορέων εκμετάλλευσης.
7. Προδιαγραφές ασφαλείας.
8. Κανόνες για τη διάθεση χώρου και του εξοπλισμού (ζευγών εσωτερικού καλωδίου, ικριωμάτων σε χώρο ΦΣ κλπ) στις περιπτώσεις όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
9. Προϋποθέσεις για την επιθεώρηση, από τους δικαιούχους, των χώρων στους οποίους διατίθεται φυσική συνεγκατάσταση ή των Δικτυακών Κέντρων όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή λόγω έλλειψης χωρητικότητας.

Γ. Συστήματα Πληροφοριών

Προϋποθέσεις πρόσβασης στα συστήματα λειτουργικής υποστήριξης, στα συστήματα πληροφοριών ή στις βάσεις δεδομένων του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης για προπαραγγελία, παραγγελία, παροχή υπηρεσιών, συντήρηση και επισκευή, βλαβοληψία βρόχων και τιμολόγηση.

Δ. Προϋποθέσεις παροχής

1. Προθεσμία ανταπόκρισης στις αιτήσεις παροχής υπηρεσιών και ευκολιών, συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επιδιόρθωση σφαλμάτων, διαδικασίες αποκατάστασης του κανονικού επιπέδου υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
2. Τυποποιημένοι όροι συμβάσεως, συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση,

αποζημίωσης, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών.

3. Τιμές ή τρόποι τιμολόγησης για κάθε προαναφερόμενο χαρακτηριστικό, λειτουργία και ευκολία.

Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Στους παρακάτω πίνακες δίδονται οι χρεώσεις της ευρυζωνικής υπηρεσίας μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών όπως είναι αναρτημένες στις ιστοσελίδες των παρόχων τον 11/2008.

Τιμές Cosmote

COSMOTE	Μηνιαίο Πάγιο (€)	Δωρεάν MB εντός Ελλάδας ¹	Χρέωση πέρα των Δωρεάν MB(€/MB) ²
Internet On The Go Basic	3,5	1	1MB-20MB:1 20MB-250MB:0,5 Από 250MB: 0,1
Internet On The Go 250MB	15	250	0,1
Internet On The Go 5GB	29,5	5120	0,02
Internet On The Go Unlimited	49	Απεριόριστα (μέχρι 30GB)	-
Internet On The Go 10GB + Laptop	39	10240	0,02
Internet On The Go Student	25	5120	0,02

Τιμές Vodafone

Χρεώσεις υπηρεσίας Vodafone Mobile Broadband				
Πρόγραμμα συμβολαίου	VMC1	VMC250	VMC5GB	VMC5GB Φοιτητικό
Μηνιαίο πάγιο	3,50 €	14,99 €	29,50 €	24,99 €

Δωρεάν MBs	1 MB	250 MB	5120 MB	5120 MB
Κόστος ανά MB μετά τα δωρεάν MB*	1,02 €	0,10 € €	0,02 €	0,02 €
Ελάχιστη χρέωση	10 KB	10 KB	10 KB	10 KB

Τιμές Wind

Wind	ADSM Basic	ADSM 300	ADSM 5GB	ADSM Non-stop
Δωρεάν MB	1 MB	300 MB	5120 MB	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ*
Μηνιαίο πάγιο	3,50€	17€	29,5€	49€
Κόστος ανά επιπλέον MB	0,7€	0,7€	0,02€	N/A